

DIARI CATALÀ
DE
Avisos, Noticias y Anuncios
PREUS DE SUSCRIPCIÓ

La Veu de Catalunya

Redacció y Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, BARCELONA
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMTA
Escudellers, 10 bis, BARCELONA
Teléfono 184

Any XXII núm. 4,619 Barcelona: Dijous 28 de mars de 1912 Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: Sants Príscu, Castor y compes, mrs.; Sixto III, papa y mrs.
Sant de demà: Els Dolors de Ntra. Sra.—Quatrecenta Hores: A la Iglesia de Ntra. Sra. d'Infantes Orfones. Hores d'exposició: Dels sis de demà a les quatre de vuit de la tarda.—Demà: A la mateixa Iglesia.—Cort de Maria: Ntra. Sra. de les Miserècordies a sa Iglesia.—Demà: Ntra. Sra. de la Salut, a Sra. Agn.—Misses d'avui: St. Joan de Capistrano, conf. c. blanch.—La de demà: Els Set Dolors de la B. Verge Maria c. blanch.—Adorsels: Sant Joan de Capistrano, conf. c. blanch.—Adorsels: Sant Joan de Capistrano, conf. c. blanch.

Banque Commerciale de Bâle

BASILEA (Suïça)

Fundada en 1863

Capital-accions... Franchs 20.000.000
Fondos de reserva... 10.500.000

Quadre del augment gradual de les reserves de la Banque Commerciale de Bâle durant els deu darrers anys

Capital	Reserves	Dividendo	Curs de l'acció després de tallar el cupó del dividendo
1902 20.000.000	2.000.000	4 %	525
1903 20.000.000	2.250.000	4 %	522
1904 20.000.000	2.500.000	4 %	503
1905 20.000.000	2.750.000	4 %	503
1906 20.000.000	3.000.000	5 %	602
1907 20.000.000	3.250.000	6 %	603
1908 20.000.000	3.500.000	6 %	650
1909 20.000.000	3.750.000	6 %	750
1910 20.000.000	4.000.000	6 %	890
1911 20.000.000	4.250.000	7 %	840

Resulta, donchs, del quadre més amunt esmentat, que les «Reserves» de dit Banc han elevat, per medi de deducció sobre els beneficis anuals, de 2 a 10 1/2 milions durant els deu darrers anys; aquestes reserves representen actualment 52 1/2 % del capital, accions de 20.000.000 de franchs.

Compra y venda de títols en les Borses suïsses y extrangeres
Gerencia de Fortunes.—Custodia, en caixes presentant totes les garanties possibles, de títols dipositats a nom y ab compte a favor d'un o més titulars.—Cobro de cupons.—Verificació de sortejos.—Renovació de fulles de cupons.—Suscripció sense gastes a totes les emissions suïsses o extrangeres.

Comptes corrents a vista productives d'interessos lliures de comissió
Els títols y sos cupons dipositats a Suïça per extrangers residint fora d'ella estan exempts de tota mena d'impostos y contribucions.—Ademés, no estan subjectes a cap dret de successió.—Discreció absoluta.

Per a tota mena d'informes, dirigir-se en espanyol a la
Direcció de la Banque Commerciale de Bâle, a Basilea (Suïça)

El medi més racional d'evitar totes les malalties infeccioses es l'ús diari de les aigües y llet

Ozonizades.—"Ozono" Aragó, 247

Dr. J. LORCA Ex-monitor de la clínica de Vides Urinàries de la Facultat de Medicina de París.
Consulta: Plaça Catalunya 3, 1.º de 3 a 5.—Econòmica para obrers, de 7 a 8.

ANONIMA CLAUDIO DURAN

Construccions MONIER
Ronda Sant Pere, 44, baixos

Bostres de CIMENT ARMAT ab revoltons de guix
Patent núm. 51.570.—Econòmic, resistència, depressió en construir Dipòsit, Cananades, Ponts, Edificis industrials y tota mena de construccions ab ciment armat.

ESTÓMAGO

Curació del 98 per 100 de les
enfermetats del estómagu é in-
testins con el Elixir Estomacal
de Saiz de Carlos. Lo recetan
los médicos de las cinco partes del
mundo. Tonifica, ayuda a las
digestiones, abre el apetito,
quita el dolor y cura la

DISPEPSIA

las acedias, vómitos, vértigo es-
tomacal, indigestión, flatulen-
cias, dilatación y úlcera del
estómago, hipercloridria, neu-
rastenia gástrica, anemia y
clorosis con dispepsia: suprime
los cólicos, quita la diarrea y
disenteria, la fetidez de las de-
posiciones y es antiséptico. Vigi-
liza el estómago é intestinos,
el enfermo como más, digiere mejor
y se nutre. Cura las diarreas de
los niños en todas sus edades.

De venta en las principales farmacias
del mundo y Serrano, 30, MADRID
Se remite folleto a quien lo pide.

MAGATZEMS
DE
JOSEPH MASFERRER ARANÓ
Ludovico Pio, 5 y 7
(entre Trafalgar y Iglesia de Sant Pere)

Gran assortit en:
Cristalleria
Pisa
Porcelana
Articles de metall
Objectes de fantasia

Secció de vendes a la menuda
en els mateixos magatzems
Teléfono 1425

PREUS ECONÓMICHS

Al Dia

Ruïnes

La gervació aturada davant del es-
tablishment ho contemplava ab fonsa pe-
na. Colles d'obres desmenten els apar-
ells de llumina, arrenquen els espills
gigantins de les parets y treuen de les
portes els vidres. A les poques hores al
gran café no es més que una parada
d'encant.

Al mitg del tràfec destructor, les
taules encara ab concurrència, els de-
pentons, avant curistes y camions d'om-
bres de l'una a l'altra, acaben de fer més
comprender el quadre. La desaparició
d'un establiment com el café de Novetats,
en el lloch que va prenent cada dia
més vida y animació, es un contra-
sentit: o qui sab si es un signe del
temps, el darrer testimoni d'una època
que ha passat, quelcom que cau pera
deixar pas a quelcom que s'alta y
avansa.

Ab el de Novetats desapareix el darrer
gran café de Barcelona, de vella an-
omenada cafeteresca. Encara recordo el
temps en que els cafés de Barcelona eren
presentats com testimonis de la supre-
santia de la nostra urbs sobre Madrid.

Te Madrid—deya molta gent—un café
com el del Cuyas, com el d'El Siglo,
com el café Colón, com l'Alhambra, com
Novetats? Tots han anat desapareixent.

La corrent ascensional de Barcelona va
anar matant els de les Rambles, creant
els de la plaça de Catalunya y passat
de Gracia. Els grans cafés d'aquells
lochs també han caigut: ara cau el d'a-
rriquer, el de Novetats. A Barcelona no
hi ha ja grans cafés, cafés de tertia
ab piano y quartet. Els cafés del Pu-
jol, de l'Obrador, den Vidella, don
Laporta y en Sanchez, han desapareixent
per no tornar, com aquelles amples
de Gracia, que col·locaven per les ta-
ules, en les que feyen tertúlia les famí-
lies, festejaven els promesos, mentre
el pianista tocava «El Hugonoth», la
marxa de «El Profeta», o una fantasia
sobre «Semiramis».

Ab el café de Novetats desapareixen
una pla de records de la vida barcelo-
nesa. L'edifici propietat de l'ignasi
Elles, el constructor y empresari dels
teatres del Tivoli y Novetats, y l'estar
junt aquests teatres, el feya centre
d'actors, d'autors y escenògrafs del bon
temps de nostre art escènic. Quants
grans espectacles s'havien projectat so-
bre el marbre d'aquelles taules! Ado-
re, al Sol i al Júpiter decorat com
que queda don Sot y Rovinsky, «El
País de l'Olla», «El Copellia», «La Ma-
gia Nueva», «La Guardia», «Les Mon-
jes de Sant Aymant», «Jesús de Nazaret»
y moltes altres, havien vist néixer les de-
coracions llurs en el café de Novetats,
mentres repiquien les fixes dels do-
lors, les velles entonacions ab capells
carregats de flors; les joves romàntiques,
els baladriers polítics, els estratèges,
els comedians, els aficionats, els soli-
tars emmorrats... «Ahorit aniran ara,
emmorrats com els pardals de la Ram-
bla al podar els arbres?»

Ha desaparegut una institució de la
vella Barcelona, els temps canviats.
Quan una institució cau materialment,
es que moralment es morta ja: es que
n'ha fugit la vida. Mentre els obrers
destruïen el café de Novetats, altres
obres aparen els enginyos que han de
portar 100 mil cavalls de força al pla de
Barcelona... però Barcelona s'ha enri-
tint, ne fuiz l'edifici, la bohèmia—de
seu a la anar una mica i oh joves ris-
tos del mètode y de la ciencia que
transformen la nostra societat—la vi-
vor mediterrània, el bullir de la s'pou
ardenta, quelcom que potser no es p'ou
noucentista, que deixem fugir sense pro-
testa però que treu a Barcelona la fi-
sonomia ab que l'hem coneguda al ca-
mentar a estimar els qui deixaren les
nostres terres nadius arrets per la vi-
da y la brillantor de la ciutat alegre en
ràpida creixensa.

Als homes de les generacions forma-
des per les darreries del romanticisme,
entre la Revolució y la Exposició Uni-
versal, ens ensenien la desaparició de
aquestes institucions que donaven a la
ciutat estimada una ànima alegre, una
mica gaudida tal vegada, però propi-
a, potser, d'un país en el que, en ple hi-
vern, se pot pendre café al mitg del ca-
rter...

POL

Polítiques

Casal Regionalista de Manresa

La inauguració d'aquesta important
entitat catalanista, que s'efectuarà el dia
8 d'abril, segon de Pasqua, serà un
gran aconteixement per Manresa y un
gran dia pels ideals que han de reivin-
dicar a Catalunya y regenerar Espan-
ya.

Shan rebut tantes adhesions y regis-
trats tantes inscripcions al banquet en
honor dels oradors, que'l Concili Di-
rectiu se creu haurà de buscar un lo-
cal que sigui més espaiós que'l del Ca-
sal, no obstant se'ho molt, si segui-
ren rebent cartes y avisos demanant
títols per assistir al dinar.

A més de les personalitats regiona-
listes que hi han de parlar y que ja
varem indicar dies enera, han promes
assistir-hi els senyors marqués de Ale-
lla, Girona y Rahola, senyors Ferrer
y Vidal, ex-diputats; Rosés y Parella,
tinent d'alcalde de Barcelona; Vil-
lafranca de la Bauma; Girera y Ro-
sich, vis-president y secretari de la Li-
ga Regionalista de Gracia; y comis-
sions de Catalunya Autonomista y del
Foment Autonomista Català de Barce-
lona, y dels pobles de Sant Martí de
Torreella, Pont de Vilmaria, Sabadell,
Artes, Sampedor y Solsona.

Se té notícia d'altres pobles, entitats
y personalitats, però no s'ha rebut en-
cara la comunicació oficial.

Joventut Nacionalista

Dilluns, dia primer d'abril, la Joventut
Nacionalista (secció de la Lliga Re-
gionalista), inaugurarà les tasques del
present any ab la conferència de don
Francesch Cambó, desenvolupant el tem-
a: «Missió de la Joventut en el moment
polític actual».

La conferència tindrà lloch en el lo-
cal social, Boters, 4, principal, a les
deu del vespre.

El cisma radical

Anit va sortir «El Intransigent», diari
orgue dels radicals del carrer del Vidre.
Del article de presentació, en copiem lo
següent:

«El fracaso de los hombres, no certame-
nte el de las ideas, nos ha resuelto a la
publicación de este diario.
Nos sea instrumento eficaz que utilice
el honorado y sufrido pueblo de Barce-
lona para defender sus intereses y des-
enmascarar farsantes.

«No es callando como se sirve el inte-
rés de la democracia y de la República;
no es ocultando vicios y flaquezas
como la prensa adquiere la confianza
de la opinión y el favor del pueblo para
dirigirle en los momentos de las gran-
des crisis; es hablando sin más límites
que los de la conveniencia pública como
la prensa cumple su misión augusta.

«Hoy es ya que dejemos de ser ins-
trumento para los fines de algunos in-
dividuos y nos convirtamos en ins-
trumento eficaz para la consecución de los
fines colectivos.

«Suficientes son estas líneas para que
sepa la opinión lo que somos y a lo
que venimos; somos, como hemos dicho,
republicanos de la extrema izquierda,
desconfiados de caudillos y jefes, y
venimos, como hemos indicado, a ser un
órgano sincero de cuantos desde cual-
quier partido quieran venir a laborar
por el advenimiento de la República y
de una más justa organización social».

Termina saludant a la premsa. Y ab
la mateixa intenció que ho fa, se li co-
rrespon.

Varies

—L'alcalde de Manresa ha denunciat
al periòdic «La Montaña Republicana».

—S'ha donat vista en judici per ju-
rats de la causa seguida contra'l ca-
pellà P. Ferrandiz per lo que deya en
l'article «El fracaso de Balmes», pu-
blicat en «El Progreso» de 14 de setem-
bre de 1910.

El fiscal calificà que l'acusat havia
incorregut en el delicte d'escarni del
dogma de santitat y que considerava
més mercedor de càstich el clergue
que'l seglar en els delictes contra la
religió.

L'advocat defensor, un llerocista, va
argumentar que un tribunal civil no po-
dia jutjar a un clergue perquè, baix
pena d'excomunió major, ho privava una
bul·la expedida pel Papa Pius IX; y va
voler disculpar al seu defensat en lo
d'haver atacat al dogma, dient que havia
obrat en compliment del seu dever.

El president va fer l'obrigat resum
y el tribunal del jurat decidí en sentit
afirmatiu, la pregunta del veredict
y el tribunal de Dret condemnà al
P. Ferrandiz a tres anys, sis mesos
y 20 dies de presó correccional, paga-
ment de les costes processals y la multa
de 250 pessetes.

Se diu que s'alçarà la causa davant
del Tribunal Suprem.

Ab l'expres d'ahir al matí va sor-
tir cap a París, per assumptes profes-
sionals, el nostre estimat amic don Jo-
seph Rogent.

5cent.

GLOSARI

LES GRACIES DEL VUITCENTS

LA MODA

Diguérem que les gracies del Vuitcent
eren dues: n'oblidavem (oblit inexplica-
ble) una, y ben important. Esmenemnos
donchs, dient que a la Historia y la Me-
dicina cal afegir la Moda, com a terça
gracia. Y aixís formem un grupu gra-
cios, a la manera del Canova.

Sots Lluís XII rey de França les mà-
negues dels cavallers eren estranyes; s'ab-
Franchès I s'aboliren: sots Carles
IX se tornaren a desinir. Però així no
era encara la Moda, tal com l'ha en-
tesat el segle XIX. Mancaven en aques-
tes moviments y canvis les dues notes de
l'internacionalisme y de la generalitat.

Lo que caracterisa la Moda, tal com
l'ha entestat el segle XIX, tal com nos-
altres la entenem (encara que ab sub-
diferències espirituals, que's entrein-
drem en senyalar algun dia), es aquest
fet admirable de que milions y milions
d'homes de tota terra y condició, se des-
veïllen alhora a una mateixa preocupa-
ció artística y disciplinada: la se-
guir, dins la mateixa direcció. Es,
sobre tot, aquesta curiosa rigidesa y pur-
guitat a la fantasia pel sexe que, di-
guis lo que's vulgui, es el menys ben
dotat, en materia de fantasia. Es el con-
stant exercici de l'Albir, l'aspiració uni-
versal vers el Gust, dominant severa y
uniformement els instints més baixos.

com els de la comoditat, els de l'ava-
ncia y els mateixos de la sexualitat...
Si els mateixos de la sexualitat, en tot
home, en tota dona smart, hi ha la
fusta malagunyada d'un estícol. El cul-
tiu de la línia, la cura de servir el
plech, exigeixen mil sacrificis; i Qui se-
nora, altrament, que—pera dir les coses
ab una eufemía galitica—les dames més
trànicament portades a les baguetes, ho
solen ser menys a la baguetes. Com
pànsi les sàtires de Bernat Metje o
les malediccions de Savanarola ab les
queixes d'un moralista o d'un economis-
ta contemporanis; y diguis si la Moda,
la Moda veritable no representa, en cert
sentit, una victòria de la idealitat sobre
la sensualitat.

Sabur es—nosaltres ho hem repetit va-
ries vegades—que'l Vuitcent s'ha carac-
terizat per la impotència de produir
un Estil. L'últim Estil, en l'acceptació ge-
nuna y noble de la paraula, que ha
conegut l'Historia de l'art, data dels
dies napoleònics... Recordo que un
dia, tot passejant ab en Maragall pels
carrers del nostre Estil, el veí, el veí
deya:—En tots aquests desviacions,
en totes aquestes provatures, en totes
aquestes que anomenen horrors de Bar-
roqueteria corrent en la nostra actual
Barcelona, jo hi veig, no obstant, formes
y disposicions comuns, que serà lo que,
temps a venir, s'anomenarà el nostre
estil d'aquests dies... La benevolència
del nostre gran amic en Gay Sabat
s'equivocava en això. May un estil pot
néixer d'un deliri patològic de natu-
ralisme y d'individualitat, com el que
ha florit al entorn nostre: la coinci-
dencia, la repetició de motius indica
en aquest cas pobresa d'imaginació; no
altra cosa; no aquesta formació y aho-
rosa permanència d'una ànima sobre-
individual, que es lo que designa la pa-
raula estil. El Vuitcent no solament
aquí sinó a tot arreu—s'ha caracterizat
per la seva impotència pera sentir com
a permanents les ànimes colectives; de
aquí la seva esterilitat en qüestió d'es-
til.

A fates d'ella, y fins a un cert punt
compensant-la, creia la Moda. Si no an-
mes colectives permanents ha produït,
ab un entusiasme singular, ànimes co-
lectives prodigiosament versàtils, però
compensant ab la generalitat, la dura-
ció. Mentre el segle era, cada ar-
tista y aristòcrata ha tingut son particu-
lar canó estètic; però, en canvi, la
dama de Nova York y la dama de
Moscou, la princesa y la menestral-
s'han vestit, gairebé al mateix temps,
segons el mateix patró... Aquesta ele-
vació a lo general, aquest simular de
lo absolut (mal que sia un abso-
lut de temporada), aquesta «platonis-
tació» de les normes d'un dia es lo
que, dona avuy al feix de la Moda
un valor intel·lectual. Això es lo que
ha fet d'ella, la terça gracia del Vuit-
cent.

XENIOS.

Municipi

Els senyors Riera y Grau han dema-
nat a la comissió de Foment les següents
millores urbanes per al districte IX:

Tres fanals al carrer den Coello, en-
tre la carretera d'Horta y el carrer de
la Meridiana.

Una font al creuament del carrer
d'Espronceda ab la carretera de Ribes.
Que s'eviti la fetor de les clavagueres
de Sant Andreu.

Treure la font actual de la plaça de
Orfila, posar-hi una de tres aixetes y la
vella posarla al carrer del Segre,
entre els de Salari y Puig.

Allargar el carrer de Santa Teresa,
fins al den Riera.

Ahir el senyor Sostres telefonà al se-
nyor Mir lo següent:

«Ayer noche celebramos extensa con-
ferencia monacho Gobernación tratando
asuntos interes Ayuntamiento, entre ellos
objeto mociones que se refiere su carta.
Convinimos continuar tratando cada
uno. Mostróse bien dispuesto».

Varies noticies.

Els síndichs del gremi d'Ultramaris
de Gracia han presentat una instancia
demandant que no s'imposin arbitris a la
venta de vins y horts.

La Societat Catalana d'Horticultura
ha demanat que signi proveïda la direc-
ció de Jardins y Arbrat, vacant desde
la mort den Tobella.

Una comissió de senyors de l'Ins-
titut del Salvador per a la plaça ha de-
mandat que s'acordi el trasllat rodant
pels Dijous y Divendres Sants.

El senyor Esteve Marañal ha presenta-
t la dimissió de vocal de la Junta local
d'Instrucció pública.

Se diu que aquesta decisió està re-
lacionada ab unes adquisicions de ma-
terial d'ensenyança.

L'Associació d'Obrers del Ajuntament
ha comunicat al senyor Mir que ha acor-

—Ahir se va parlar també en els co-
rredors del jutjat del dictamen presen-
tat per l'illustres personalitats mèdiques
que dilluns varem reconèixer a la pre-
msa, però veure si ha estat o no mare.

Sobre aquest dictamen han corregut
fins ara les versions més contradictòries,
tota vegada que, mentre uns afirmaven
que es en sentit afirmatiu, altres asse-
guraven que'l doctors aludits varen di-
ctaminar que la segrestadora no ha donat
may a llum.

Ahir, com diem, se va tornar a par-
lar d'aquest assumpte, y en un rotlló
ahont hi havia persones que poden sa-
berho perfectament se deya que'l dic-
tamen dels doctors Bonet, Fargas, Or-
tiz y Nubiola, es en el sentit de que la
Enriqueta ha sigut mare.

Ho ahiu solament a títol de ru-
mor, si bé com deixem mencionat, té
toies les probabilitats de la certesa.

Declara l'Enriqueta.

—Mareig y basca.

Ahir a la tarda'l jutge senyor de Prat
va anar a la presó a pendre declaració
a l'Enriqueta, havent durat aproximada-
ment una hora aquesta diligència.

Sobre'l resultat de la mateixa, se guar-
da absoluta reserva. Sols se sab que, des-
prés de declarar, l'acusada va caure
en basca, havent-hi acudit desseguida's
metges els quals la van retornar ab in-
jeccions de cafeïna.

Quan ja estava un xich tranquila, el
jutge va disposar un carreg entre la En-
riqueta y la Maria Pujals.

Tampoch se sabia de moment el re-
sultat del mateix, però sembla traslucir-
se que va ser sumament desfavorable
pera l'Enriqueta, contra la qual la
Maria va formular acusacions de gra-
vetat.

Després del carreg li va repetir la
basca a l'Enriqueta, aplicant-li no
vament la cafeïna.

A darrera hora estava bastant calma-
da.

Varies

—A última hora d'ans d'ahir tarda fou
presentada a n'en Pau Martí una nova
de deu anys, els pares de la qual de-
clarant al senyor de Prat que feya
algún temps un subjecte havia intentat
segrestarla.

Aquesta diligència no va donar cap
resultat, declarant la nova que no ha-
via vist may al pare de la segrestadora.

—Diu un periòdic de Sabadell que,
en mèrits d'extort procedent del jutjat
especial que es de la causa que se se-
guix contra la segrestadora Enriqueta
Martí, se practiquen diligències pel jut-
jat de dit partit.

—Se parla ab molta insistència de la
probabilitat de que's pensa en un ter-
cer dictamen respecte dels óssos y ma-
teries calcàrees trobades en els domici-
lis de la Enriqueta Martí.

Els que aixís ho creuen indiquen als
doctors Ramón y Cajal y a alguna altra
eminència.

—Shan pres les degudes precaucions
pera evitar que aquest mati se repeteixi
els escàndols als mercats y pera
evitar tota mena de manifestació.

—Lo mateix el Cos de Forenses que'l
doctor Saforcada han desistit, pera ara
d'enviar cap comitat als patíbols.

Al menys aixís se deya ahir nit en el
Palau de Justicia.

En Pau Martí, pare de la Enriqueta,
ha nomenat pera que'l representen en la
causa, l'advocat don Alfred Pascual
y al procurador don Joan Oller.

—Ahir va compareixer davant del jut-
jat el guarda municipal Carbala.

Res digué de nou ni interessant.

—A petició del director de la presó
de dones senyor Nieves ha sigut re-
forçada la força que presta servey al
tallat de dit establiment.

—Atencada la incommunió de la En-
riqueta Martí els periodistes han de-
mandat poder-hi parlar. La entrevista tin-
drà lloch a les onze d'aquest mati.

Don Lluís Figuerola ens diu que
no va suscitar la nota dels reporters
que fan informació al jutjat.

NOTICIES
DE BARCELONA

Segueix el temps fent bondat de la bona, ab el perjudici natural de les terres, que senten forta necessitat d'aigua.

Els dies serens i apacibles van succeint, i el de ahir no va ser sinó una continuació dels anteriors.

La Schola Orfònica ha establert en son estatge social (Durán y Bías, 11, principal), classes diurnes i nocturnes baix la direcció de don Lluís Piquer. A més de la instrucció primària elemental i superior s'ensenyarà la Computabilitat i el Francès pel mètode dels intel·ligents instituturs MM. Davin i Pastre.

Les classes nocturnes seran de nou a deu del vespre.

Demà, divendres, a dos quarts de cinc de la tarda i en l'hostatge de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques, el doctor Serrallach donarà una conferència pública sobre la tuberculosi del sistema urinar.

En la conferència que'll passat diumenge donà en el Museu de Reproduccions a les obres de la Federació Sindical donya Rafaela Aroca, exposà la necessitat que té l'obra de conèixer l'art en totes seues manifestacions com a utilització dels seus continguts, i de que gràficament l'estudi aplicat a son treball com medi de millorament del mateix.

La presidenta de la Federació donya Dolores Carrasco, remercià son treball a la senyora conferenciant.

PERDIDA.—A la Rambla de Catalunya s'ha perdut una arca de dida. S'agrairà qui s'entregui en aquesta Administració.

En la segona conferència donada pel senyor Domènec Espanyol en l'Ateneu Barcelonès sobre «Nous i veritables estudis temàtics wagnériens», explicà el primer preludi de «Tristany i Isolde» ab tot el seu desenvolupament lògic, desde la aparició del desig d'amor i la seva manifestació a través la ruta de la vida i la mort universal fins al dolor final de desamor i mort, que muntava ab sobretot detallament.

Les explicacions més originals varen ser les dels temes del «desig» i la «boga d'amor», a la qual el conferenciant anomenà «vida universal». Sorollosos aplaudiments varen premiar el treball del senyor Domènec Espanyol, després d'executar el preludi i el final de l'obra.

Ahí, vespre, al carrer dels Tallers, núm. 35, el noi Francisco Camarasa, de 9 anys, habitant Ramelleres, 22, quart, caigué pel juli de l'escala.

El reculliren i portaren a una farmàcia, però era tal la gravetat que'l farmacèutic se declarà impotent. Alleshores, alguns dels circumstantes el portaren al proper Hospital Militar, i a poc sortiren dret que'l infelís havia mort.

Un municipal anà a comprovar-ho i fer l'acta corresponent, però'l centinella li negà l'entrada.

Ahí, tardà, al passar per la plaça Nova dels municipals de la ronda de captares conduït a un servei que's guanyava la vida fent ballar un orangutà, l'animal s'abandonà a un xicot i li esquinçà els pantalons de dalt a baix, no fent mal per un xicot, però sí donant-li un gran espant.

Al passeig de l'Indústria, lloch en el qual, com al passeig de Gràcia, els automòbils corren com si estessin en ple desert, m d'ells senyalat ab el número 796.—B, atropellà a Tomás Hernán Borell, de 62 anys, habitant Santa Anna, 5, quart, ocasionant-li nombroses contusions de pronòstic reservat.

Va ser conduït en el mateix automòbil al dispensari del passeig de Colón i després al seu domicili, terminat lo qual, l'auto empré la marxa cap al Palau de Justicia.

El propi dimars, a les deu del matí i en l'hostatge social de la Federació Agrícola Catalana-Balear, Fortafrissa, 21, principal, se celebrà reunió de la Federació, tractantse del XV Congrés que s'ha de celebrar a l'Íbica pel maig vinent.

En el concurs per coloms missatgers efectuat pel Centre Colombòfil Català de Bellpuig (Lleida), distància en línia recta fins a Barcelona, 100 kilòmetres, han guanyat premi's els coloms següents: Primer, en Josep Sedrés; segon, En Mateu Batista; tercer, En Jaume Batista; quart, En Vicenç Girbau; i diploma de mèrit en Ruzafa, Colomines i Tuñí Torner.

L'entrega per'l vinent concurs d'Almacelles tindrà lloch demà, de vuit a deu del vespre, en el punt acostumat.

La Societat Mèdic-Farmacèutica dels Sants Cosme i Damià, no celebrà sessió acadèmica, avuy, dijous, en rahó als Sants Exercicis que celebra.

En un dels dies d'aquesta setmana, rebrà'l Papa a una comissió de la Federació Internacional de Lligues femenines catòliques, que li presentarà un magnífic album ab els noms i número de comunions que li ofereixen els fidels de totes les nacions, en prova de fidelitat i en desagravi de les ofenses inferides al Sobirà Pontífex ab motiu de les festes de l'Unitat Italiana.

Representarà a la Lliga de Senyors per l'Acció Catòlica en aquest acte, la distingida esposa del pintor català Enrich Serra.

El dissapte, dia 30, a les cinc de la tarda, tindrà lloch en el Círcol d'Estudis de dita Lliga, la conferència del doctor don Josep Maria Baranera.

El millor «Cafè» es el torrefact «La Estrella», Carme, 1 (davant a Bethlem).

El cor infantil «Mossèn Cinto», segons la popular costum de la nostra terra i al igual que's altres anys, també sortirà en caravana per la vella de Plà que florida a cantar les típiques Cançons, a qual efecte ja fa dies està ensajant diferents cançons propies per a tal diada.

Actualment son moltes les famílies que han sol·licitat la visita del aplaudit cor infantil, en tal senyalada vetllada.

—Algunes St. Hilari Sacalm infatigables camp de pedra, Iglesias i Bartomeus diu.

En el Pòrtama, d'aquesta capital, fou projectada ahir, en sessió vedada, la magnífica pel·lícula de 400 metres de llargada, confeccionada per encàrrec de la Societat d'Atenció de Forasters, d'aquesta capital, per la casa A. Cabot, que impresiona sobre distints punts de Barcelona, que ofereix veritable interès turístic.

L'esmentada cinta, de la qual se'n han fet nombroses reproduccions, serà enviada als delegats que té dita Societat en les principals capitals d'Europa i Amèrica, per a que gestionin la seva projecció en els cinemategrafs de les localitats respectives.

A la sessió referida hi concorregué una nombrosa comissió de la Junta Directiva de l'expressada Societat, la qual quedà sumament satisfeta del treball realitzat pels senyors A. Cabot Puig.

—Volcu criar vostres nens robustos? Usen la llet esterilitzada pel OZONO. Aragó, 247.

A la Casa d'Amèrica, diluins s'hi celebrà una sessió que pot qualificar-se d'important a la bandera argentina, suggerida al consell d'aquella República, don Albert I. Gache, pel espectacle de la festa de la bandera que al matí del dia abans s'havia fet en el passeig de Gràcia i Granvia Diagonal.

El senyor Gache recollí la festa de

centenari de la bandera del seu país, llegit fragments de la «Oració a la Bandera Argentina», del orador Belisari Rodón; un fragment d'un discurs del patriarca Bartomeu Mitre; «Saludo a la bandera», de la cometa de Pardo Bazán; dues poesies de Chasquis i de Rivart; i un fragment del «Discurs de la bandera», de Domingo F. Sarmiento.

—Els brillants conceptes patriòtics y'l mèrit literari de dits treballs impressionaren vivament a la nombrosa i distingida concurrencia, que aplaudí moltes vegades.

Don Frederic Rahola va pronunciar un inspirat discurs plè d'hermoses mantes poètiques sobre les dues banderes grana i or y blanca y blava, símbols de les nacions espanyola y argentina, agraïmentes per la constant concurrencia de sentiments y d'interessos. També fou molt aplaudit.

Diumenge a la tarda, a la Casa d'Amèrica s'hi donà'l segon dels «Tres muntats», que's donen cada quinze dies. La festa's vege honorada ab la presència de gran nombre de socis ab les seves famílies.

A iniciativa de vares alumnes de les classes nocturnes del Ateneu Obrer de Barcelona, s'ha constituït en l'esmentat centre d'ensenyament, un conjunt coral format per alumnes del mateix, als quals com als que's vagin inscribint, se'ls facilitarà l'ensenyament del solfeig, que, al igual que la direcció del conjunt, agrà a càrrec del mestre don Jaume Gilibert Ruch.

Senyores: No oblidin que els Dies Selectes del present mes de La Filosofia, Carme, 10, seran 28, 29, 30.

A la Secretaria de Cambra del Palau Episcopal s'han rebut, de don Josep Marfà, 25 ptes, per la reconstrucció de la iglesia del Carme.

No compreu Lavabos, Banys, Vaters, etc., etc., sens abans visitar el gran expositiu de la casa Lacoma G. Passeig de Sant Joan, número 44. Preus ventajosos.

La Junta Directiva del Institut Agrícola de Sant Isidre, ha visitat al senyor Bisbe, demanant-li que ordeni pregar per que ploqui, en les iglesias del Bisbat.

Cases, fabricues, ponts, stijes, magatzems, grans dipòsits, en acer y ciment («Formigó armat Hennebique»). Construcció insuperable. Demaneu preus a «CONSTRUCCIONS Y PA-VIMENTOS», S. A., abans Miró Trepal y Companyia, Pelayo, 1, principal.

El moço d'Esquadra de la Poble de Lilet han detingut a un home que, estant borratxo, va anar a comprar carn a una carnisseria, y perquè no'l servien com ell volia, arribà a un gran escàndol y trencà'l vidres a cops de puny.

Els d'Odena van sorprendre al cafè Espanyol de Igualada una partida de «burros» en la qual s'hi feyen travesses de tal importància, que's cregueren obligats a presentar denuncia al jutjat.

Fosfo-Glico-Loca-Lectura, cura neuastenica. B. Domènec. Rda. S. Pau, 71.

Un vehí de la Barceloneta que està separat de la seva dona, va trobar a n'aquesta ahir matí a la vora del Born, y reprotxant a n'ella la seva conducta que creu sospitosa, va escalar una finestra y la dona va rebre vari's cops de puny a la cara. Va ser curada al dispensari del Pàrchi, havent-se passat denuncia al jutjat municipal.

Un altre home que trobà a la seva dona a un cine del carrer de Sant Pau, en companyia desagradable, també li donà alguns cops de puny, lesionant-la a la cara.

—Pateix V. reumatisme o dolors de caderes? Vegi algun d'ampastes Winter.

Durant la nit va ser espantat un kiosk de rellotger que hi ha a la Ronda de Sant Antoni, 96, i robats dos rellotges de pare i una caixa ab eines.

—Neurastenia, anèmia, debilitat general, se curació ab el Migenol. Demanis farmacies.

Don mnyons que estaven a una táberna del carrer d'Alfred Calderón, 34 (Bta), van tenir una disputa y van sortir desafiant al carrer, hont un d'ells, Baltasar Canadès, de 19 anys, rebé una ganivetada a l'esquena.

Un pacient que es curava al dispensari manifestant que, del agressor, que desaparegué—sols sabia que li deyen el «Cumle».

Un municipal anà a Interrogar al ta-berner, y com digué que no sabia res de lo ocorregut, va ser denunciat.

El fent va ser portat al Hospital Clínic.

—Fumeu Hispania (series guerra Melilla).

Avuy, dijous, dia 28, a les sis de la tarda, en el saló d'actes del Ateneu Barcelonès don Eladi Homs donarà una conferència pública sobre'l següent tema: «El vinent Congrés d'Higiene Escolar baix el punt de vista de la Pedagogia moderna».

Se poden menjar Ostres, sense perill a la febre tifosa, usant en els menjars laigua Ozonizada.—OZONO, Aragó, núm. 247.

Entre les persones que ahir van visitar el senyor Bisbe hi figurà la Junta de Robor de la Brusa, don Ildefonso Casanovas, el reverent doctor Pàrsals, arxiprest de Terrasa, y don Joan Amat y Sornani.

Vaixelles.
Pels de thè.
Plat Imperial.
Regale.
Rbla. Flor, 30.

Van voler entrar lladres a una torra del carrer de Sant Ciri, 6 (S. M.), y no podent forçar la porta, van apellar al procediment nord-americà de calarhi foch.

Però la flama atragué al sereno y els lladres hagueren de fugir.

—Aigua Saint-Louis cura'l flegue.

A darrera hora de la nit hi hagué un incendi a una drogueria del carrer Alt de Sant Pere, cantonada Monach, cremantse uns 12 kilos de vainilla y 20 kilos de boles de nautalina, podent ser apagat ab unes quantes galledes de aigua.

De gust refinat son els mobles de jonch esmaltat. Fca. P. de Gràcia, 115.

L'Associació Joventut Excursionista «Avants celebrà ahuy, dijous, a les deu de la vetlla, en son hostatge social, Arribau, 21, baixos, una conferència de càrrec de don Antoni Cor, sobre la montanya de Sant Llorens de Munt y especialment de l'ascensió al «Cavall Bernat», efectuada per aquella associació.

Se projectaran un bon nombre de vistes.

L'acte serà públic.

—Desinfectu ab «Creolina» Vallès.

Ja fa algunes setmanes que nosaltres, en un solt, deixàrem entendre que aviat seria aterrat el cafè de Novetats, y ho varem dir perquè havíem tingut notícia del fallo que'l tribunal havia donat en el pleutauat interdiu propietari del terreny y el propietari del cafè que ocupa l'esmentat cafè.

Una persona interessada en el mobiliari del cafè ens vingué a visitar extranyantse de la notícia y considerant que no tenia versemblança.

del més popular a Barcelona, y sobre aquells terrenys se diu que s'hi alçaran grans edificis com en lo restant del Passeig de Gràcia.

DE FORA

—L'element jove de la vila de Palamós ha organiat una gran festa pel dia 30 del corrent, a benefici dels ferits de Melilla. Se representarà el drama don Rusinol, El Místich.

El dissapte se celebrà, en la espaiosa sala de la carretera de Sant Antoni de Vilamajor, al peu del Montseny, un grandios mting per protestar del projecte d'aigües de don Manuel Oromi, en qual projecte pretén emportarse les escasses aigües que disfruten actualment.

Hi havia representacions dels ajuntaments dels pobles de Llinas del Vallès, de Sant Pere de Vilamajor y de Sant Antoni, posseïdors d'un gran entusiasme.

Hi havia un pè a vesar.

Pregueren la paraula el propietari senyor Rafel Pibernat, qui exposà, ab claretat de concepte, l'objecte d'aquella reunió y els grans perjudicis que ocasionaria per la comarca l'esmentat projecte.

El metge del poble don Manuel March exposà el projecte del senyor Oromi manifestant que la configuració del terreny y la forma de les obres del projecte demostraven que de dur-se a cap, no quedaria ni una gota d'aigua y seria la ruina dels pobles afectats. Aconsella prudència y serenitat però que la protesta legal fos unànime. Els aplaudiments que li dedicaren demostraren quel poble no permetrà que se'ls atropelli.

Els senyors rector y econom de Llinas y Sant Pere de Vilamajor, respectivament, que parlaran en nom dels seus respectius pobles, ab tons patriòtics y plens de coratge, demostraran la necessitat d'oposarse, ab totes ses forces, a quel projecte del senyor Oromi seguis avant, per fer de la mort els interessos dels pobles esmentats.

Tots els oradors foren molt aplaudits. Després de lligides moltes adhesions rebudes, el senyor alcalde de Vilamajor donà per acabat l'acte.

Contra la guerra.

Madrid, 27, 5'15 tarda.

El Comitè de Conjunció republicana-socialista ha acordat celebrar el divendres, al Teatre Barbieri, un mting per protestar de la guerra de Melilla y en el que prendran part, entre altres oradors, els diputats don Melquíades Alvarez, don Pau Iglesias y don Joaquim Salvatella.

Rectificacions.

Diu l'Ejército Español:

No desmentim els rumors que han fet correr els desocupats y les delacions que altres treuen de les informacions tendencioses que fan alguns periodichs del Consell d'ahir, perquè's semblen inútils les rectificacions. Tan absurdes son els rumors y tan incorrectes les informacions a quens referim.

«Ni el Govern ha dit que rectifiqués de lo que pensa sobre'l problema de Melilla, que tan brillantment ve resolent el nostre exercit, pes a tal a qual incident lamentable però natural en aquesta mona de guerres, ni s'ha pensat en moment en la substitució del general Aldave».

«Lo que's digui contrari an això, està nancat en absolut de fonament».

Resposta de Fransa.

Madrid, 27, 9'15 nit.

M. Geofray ha visitat avuy al ministre d'Estat, entregant-li la resposta del Govern francès a les contra-proposicions formulades per Espanya ab metiu de les negociacions que s'estan portant a cap.

La comissió mixta.

Aquesta tarda s'ha reunit en el ministeri d'Estat la comissió tècnica que ha d'informar en les negociacions franco-espanyoles.

En la reunió quedà resol l'assumppte dels tabacs y el punt que quedà pendent en la última reunió sobre Duanes.

Un dels comissionats ha manifestat que volia que en la reunió d'aquesta tarda quedés terminada la tasca de la comissió.

Lo que diu en Weyler.

Madrid, 28, 12'30 matí.

El general Weyler, a qui hem saludat aquesta tarda, ens ha manifestat que sortirà dissapte cap a Barcelona ab l'objecte d'assistir a una festa dels someten.

Respecte al seu nomenament per el mando de Melilla, ens ha dit que havia parlat ab el senyor Canalejas, ab qui no ha canviat una sola paraula respecte al Marroch, ni la guerra.

Se mostra molt satisfet de que part de la premsa cregui encara que els seus serveys de l'excit d'operacions, però ha insistit en que pagu indicació li havia fet el Govern.

—Jo aniré-ha dit el general—ahont y com sem mani.

El general Aldave.

S'ha dit quel Govern ha enviat al general Aldave una extensa comunicació sobre les últimes operacions.

De la contestació que doni el general Aldave dependrà que aquest segueixi o no a Melilla.

En Sol y la guerra.

Els amichs den Sol y Ortega diuen que les referències d'alguns periodichs suposant que ell era partidari de la guerra son incorrectes, perquè'l senyor Sol y Ortega ha dit que deuen portarse a la barra al senyor Maura, com iniciador, y al senyor Canalejas, com continuador de la guerra de Melilla, y que deuria anarse a la pau no tractant ab kables sense representació, sinó d'una manera decorosa per la nació.

El banquet militar.

«La Tribuna» diu quel senyor Montero Ríos va escriure l'altre dia una carta al senyor Canalejas, manifestant que considerava tan oportuna la celebració del banquet militar del diumenge, que no sols s'hi donaria d'assistir, sinó que hi participaria als seus amichs gofífics que s'abstinguessin de conèrrer a la festa.

Lo que diu «El Mundo».

«El Mundo» diu que's tenen referències confidencials de Melilla, saben que allí els generals no s'entenen perquè cada hi té'l seu criteri.

Això ho sab també'l Govern.

Cal posar remey a tot això, enviant allí a un general d'autoritat personal, al que sense discutirlo facati tothom.

El general Weyler acaba de ser ben explicat al dir que si anés a Melilla se conformaria ab les tropes que allí hi ha.

«Per què no se li envia? És que's tem que al tornar victorios posés la seva espasa sob'e qualsevol platet de nostra balança política? Això es absurd pensarho».

Acaba dient: — Davant d'això, el Govern no deu sentir vacilacions ni pera rellevar a un general, si és necessari, ni pera nomenar-ne un altre que pagui servir a la nació, encara que sigui temut dels homes polítics. «La salut pública es lo primer!»

Notes de Melilla.

Melilla.—La columna del coronel Fígueras ha sortit de Ras Medua, ab direcció a Trevia, pera protegir un convoy.

—L'esquadró de Alcántara destaca a Laio, ha sigut relleuat per un altre del mateix regiment.

—Se sab que en el combat lluitat a la regió del Muluya entre francesos y kabilens de Ben-Aram, hi ha hagut moltes baixes d'una y altra banda.

El general Larrea ha dirigit una alocució a les tropes, despidintse.

Soldats a l'Àfrica.

Sevilla.—Han marxat cap a l'Àfrica soldats de vares batallions que s'han instruit aquí y que varen jurar la bandera el diumenge prop-passat.

INDISPENSABLE A LOS VIAJEROS

Los **Galicilatos** de Vinas Pérez & Curan pronto y bien toda clase de indisposiciones del TUBO DIGESTIVO, VÓMITOS, DIARREAS, CÓLERA, TIFUS, DISENTERIA, etc.

ADOPTADOS DE R. O. POR EL MINISTERIO DE MARINA Y POR EL de Guerra, y recomendados por la Real Academia de Medicina. Son falsas todas las cajas que no lleven en el prospecto inscripción transparente con los nombres del medicamento y del autor.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

França y Espanya

París, 27, 11'35 matí.

«Le Matin» diu que es poch pràctic la solució del conflicte franco-espanyol consistent en confiar a una comissió especial la delimitació de les possessions a la vall del Quergha.

Fransa al Marroch

París, 27, 11'30 nit.

Fez, 27. — M. Regnault ha sigut rebut aquest matí pel Soldà.

L'impressió es favorable a les relacions entre França y el Marroch y al establiment del protectorat baix un peu d'assat y confiança.

Teatres

CASTELLA

Demà, divendres, dia 29, s'estrenarà al teatre de Novetats l'aplaudida joguina còmica en tres actes «El enemigo de las mugeres», rescent estrenada ab aplaudiment en el teatre Cervantes, de Madrid, adaptada a l'escena espanyola per Frederic Reparez, prenent part el senyor Vilagómez y principals artistes de la seva companyia.

El dissapte la gran obra den Marquina «En Flandes se ha puesto el sol».

LIRICH

Demà, divendres, s'estrenarà al Teatre del Tivoli l'òpera francesa de gran èxit, «A. R.» (Su Alieza Real), presentada ab tot luxe y propietat. S'estrenaran tres magnífiques decoracions y un vestuari.

L'empresa del Teatre del Tivoli no ha volgut, segons ens diu, precipitar l'estrena de «A. R.» y la ofereix al públich després de la convenient preparació que necessita.

PROBLEMA VITAL

El conflicte del carbó

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Aprovació del Bill huller.

París, 27, 10'20 matí.

Londres.—La Cambra dels Comuns ha aprovat, en tercera lectura, el Bill huller, per 213 vots contra 48.

A les tres de la matí nada ha sigut enviat el Bill huller a la Cambra dels Lords, remuntat a efecte, malgrat lo tempestiu de l'hora, quedant aprovat en primera lectura.

Al treball.

París, 27, 10'45 matí.

Londres.—Ahir varen rependre'l treball 3.200 minaires.

Se creu que's seguiran molts altres minaires, si està degudament protegida la llibertat del treball.

Referendum.

París, 27, 9'33 nit.

Londres.—La Federació d'obres minaires ha obert un referendum sobre la qüestió de la tornada al treball tot esperant la reglamentació dels salaris minims per les comissions regionals que se constituïren per virtut del Bill huller.

El Bill huller y els Lords.

París, 27, 11'45 matí.

Londres.—A la Cambra dels Lords, discutint el Bill huller, lord Lansdowne ha dit que aquest projecte es una munda cosa venenosa per als Sindicats en detriment dels patrons.

Senien preferibles algunes mesures relatives a la participació en els beneficis.

La Cambra dels Lords ha aprovat el Bill huller, en segona lectura, en votació ordinària.

Demà se passarà a la discussió per artícles.

Impresions.

París, 27, 11'57 matí.

Londres.—La major part dels delegats minaires creuen quel referendum tindrà una gran majoria a favor de la tornada al treball, però que's minas res del País de Galès no es petició dels obrers, la tonclada costaria 2 pessetes més.

El Govern no té noves notícies de la vaga anglesa, però'l senyor Canalejas, per les impressions que dedueix de lo que diu la premsa, creu quel conflicte no porta per ara camí d'arreglarse.

Ha dit el president que la exportació de torronja de Castella ha sigut enganyat major que l'anterior, malgrat les anòmales circumstàncies en que passen per la vaga anglesa.

Protecció hullera.

Madrid, 27, 9'15 nit.

La comissió de protecció a la indústria hullera, reunida aquesta tarda, ha reservat el dictamen fins a consultar al Govern.

Sembla que esti redactat en un estil molt radical.

El Códich m'ner

La comissió que està en el projecte de protecció a la indústria hulla a tracte de combatre el pensament del Govern alons de dictaminar perque es pessa saber si el problema ha de plantejar-se com l'enten la comissió.

Però això és necessari que'l Govern manifesti si està decidit a nacionalitzar la producció o tracta únicament de protegir la indústria per que's descometi d'ins de les condicions de les demés.

Quan això se sapiga y's conegui lo que fa referència als transports marítims y terrestres, que es potser lo més interessant per resoldre'l problema, la comissió dictaminarà, sense oblidar que en el Códich m'ner que's va a presentar a les Corts s'inicia la idea de nacionalitzar la indústria.

La Lliga del Bon Mot esbandintse per Espanya

A Alcáñiz funciona, de desde fa alguns mesos, una molt ben organitzada Lliga contra la blasfèmia i turpitudina, y lo mateix podem afirmar de Nàjera, Caspeller, Colliell, Tortosa y Murcia.

A la província de Burgos, d'ençà dels mitjans de Oria's nota una febril activitat. A Girona, dinou sacerdots rurals se reglamenten y juramenten per aturar d'entre els pagessos del camp el malparlar.

De Palència, Bilbao y Pontvedra ens arriben noves d'un pròxim desvetllament, en aquest punt. A Cádiz se donen conferències en les escoles. A Sabadell continua la efervescència y propaganda pel bon mot, d'ens de la prop-passada manifestació. Però, d'una manera especial, així com en la ciutat de Sabadell, cal ressaltar la joventut de Murcia per la seva frondosa y fèrtil horta, donantse cada diumenge un miting en un poble o altre.

De desde'l dia 3 del prop-passat desembre s'han verificat els següents mitjans: A La Raya, ab assistència de 3.000 persones; a Guadalajara, 2.000; a Churruarín, 3.000; a Montevideo, 3.000; a Puerto-Tocinos, 1.500; a Espin y Buendía, 3.000; a Lumbrales del Espanagol, 2.000; a Molina, 5.000; a Baena, 1.000; haventhi pres part, entre altres, els senyors Leante, Sánchez, Mimeria, González, Siller, Larra, Ribera, Castañón, Falcá, García y el delegat de la Lliga del Bon Mot don Santiago Villosa.

Ara's projecten festes y s'annuncien actes de propaganda, a més de Torrelló y Sant Joan de les Abadeses, a Cartagena, Lorca, Murcia, Saragossa y Madrid.

Dinámica atmosférica

El temps per avuy a l'Europa central y meridional.

Ans d'ahir plougué a Irlanda y costes de Noruega.

Ahí el temps era esplèndid en tota la Europa meridional y central, amb un sol brillant, la illa de Madeira una tempesta ab plujes, però era tan petita la seva velocitat de trasllat, que les seves efectes avuy encara seran quasi nuls a la península meridional, continuant el temps clar en tota la Europa, a excepció dels extrems nord y oriental.

D. PUIG.

Religioses

La Venerable Congregació dels Doctors de Maria Santíssima, de la ciutat de Vich, avuy, demà, dissabte y diumenge, celebrará els tradicionals y solenns cultes. L'últim dia la Congregació sortirà del temple en processió pública, acompanyant la veneranda imatge procedida dels tronons de la Passió, fent el curs acostumat.

Sport

La carrera de bicicletes «Entorn de Catalunya» que enguany va anar al Campionat d'Espanya, a causa d'un excés, els més famosos ciclistes d'Espanya ja s'han inscrit, ab lo qual es de suposar que la lluita serà interessantíssima baix tots conceptes.

Els premis són veritablement importants, haventse rebut ultimament els del Rey, president d'honor de la Unió Velocipedista Espanyola, marqués d'Alcalá, Claudi Ruy, Andreu, Le Becu, soci protector, Comitè director y Comitè de Castella y dels principals industrials de Catalunya.

En els dies que manquen fins a fi de mes en que's clourán les llistes d'inscripció, es de suposar que s'inscriran altres corredors que se sabi estan entrenantse per pendre part en la carrera.

MERCATS DE COTO

Telegramas facilitats per D. L. Mata y Pons, de Barcelona 27 de març de 1912

Mercat de Liverpool			
	Obrs	Alas	Baixa
Mars-Abril	5.92	—03	—
Maig-Juny	5.90	—02	—
Juliol-Agost	5.88	—02	—
Setembre-Desembre	5.80	—04	—
Janer-Febrer	5.77	—03	—

Telegrama 12.15. Vendeu 7.000.			
	Obrs	Alas	Baixa
Mars-Abril	6.10	—04	—
Maig-Juny	5.91	—02	—
Juliol-Agost	5.88	—02	—
Setembre-Desembre	5.79	—03	—

Tanca Liverpool.			
	Obrs	Alas	Baixa
Febrer-Mars	5.92	—03	—
Mars-Abril	5.92	—03	—
Abril-Maig	5.91	—03	—
Maig-Juny	5.90	—02	—
Juny-Juliol	5.89	—02	—
Juliol-Agost	5.88	—02	—
Agost-Setembre	5.85	—03	—
Setembre-Desembre	5.82	—03	—
Desembre-Janer	5.79	—03	—
Janer-Febrer	5.77	—02	—

Mercat de Nova York			
	Obrs	Alas	Baixa
Mars	10.38	—04	—
Maig	10.46	—02	—
Juliol	10.57	—02	—
Octubre	10.61	—03	—

Telegrama segon.			
	Obrs	Alas	Baixa
Mars	10.43	—01	—
Maig	10.50	—02	—
Juliol	10.61	—02	—
Octubre	10.60	—03	—

Tanca Nova York			
	Obrs	Alas	Baixa
Mars	10.49	—07	—
Maig	10.55	—07	—
Juliol	10.66	—07	—
Octubre	10.73	—05	—

Informació estrangera

(DE L'AGENCIA HAVAS)

La salut del Papa

París, 27, 10'46 matí.

«Le Matin», malgrat les negatives oficials publicades ahir, assegura que'l Papa està malalt d'algun cuidat.

Darrerament ha sofert alguns desvaneciments.

De Portugal

Lisboa, 27, 8'20 nit.

Les notícies oficials acusen tranquil·litat completa en tot el país.

Se desmenteixen els rumors d'una pròxima modificació ministerial.

El Congrés prosseguirà durant els mesos d'abril y maig la discussió dels projectes pendents.

«La Nación» publica una llarga entrevista ab don Miquel de Bragança, qui explica alguns punts del programa polític dels seus partidaris.

Cicló

Buenos Aires, 27, 8'35 nit.

Buenos Aires, 27, 8'35 nit.

Sobre aquesta capital un violent cicló que ha ocasionat 8 morts, 30 ferits y danys d'importància.

El cicló ha causat també estragos al districte de Junin, ahont ha ocasionat 10 morts y 20 ferits.

Projecte aprovat

París, 27, 11'58 nit.

Roma. — El Senat ha aprovat el projecte de monopoli dels segurs.

MÉS TELEGRAMES Y TELEFONEMES

DE «LA VEU DE CATALUNYA»

(PER TELEFON)

La «Gaceta»

Madrid, 27, 10 matí.

La «Gaceta» publica:

Cambi de notes entre Espanya y Rússia relatives al tractat de favor en els vaixells de cada un dels dos països en els ports del altre.

Decrets de Presidencia, Justicia y Governació, ja comunicats.

Nomenant el tribunal para les oposicions a places d'auxiliar de la Direcció general dels Registres y del Notariat; el formen: com a president, don Francisco Jiménez Perez de Vargas, y vocals, senyor marqués de la Merced, don Joseph España y Miranda, don Vicens Cantos y don Joseph M. Navarro.

Reyal Ordre resolent consultes sobre la forma de fer efectius en els Monopols en que s'haguis suprimit l'impost de Consums el 20 per 100 dels ingressos del Tresor per quotes de les contribucions urbana y industrial y les diferències entre'l 16 per 100 de recarcar sobre la contribució territorial y l'impost de les obligacions de primera ensenyança y demés que s'expressen.

Disposant que per les Cambres Agrícoles y a tenor de l'article sisè del Reyal Decret de 2 de juny de 1911, se procedeixi el dia 14 d'abril pròxim a la elecció d'un vocal del Consell Superior de Foment.

Disposant se recordi als comissaris regis presidents dels Consells provincials de Foment el compliment de lo disposat de l'article sisè de la llei de Comptabilitat.

Convocant als opositors a la plaça d'un pensionat per la escultura, vacant a Roma.

Annunciant haverse desenrotllat la peste bubònica a Niteroi, estat brasiler, sobre l'Atchich, proper a Rio Janeiro.

Nomenant a don Enrich Soler y Batlle catedràtic de Farmacia pràctica de la Universitat de Barcelona.

Nomenant professor d'entrada de la secció artística de la escola d'Arts y Oficis de Barcelona, a don Francisco Labarta i Planas.

Annunciant concurs per proveir la plaça de numerari de la Historia de l'Arquitectura y Dibuix de conjunt de la Escola Superior d'Arquitectura de Barcelona.

El senyor Canalejas ha dit que'l Govern treballa activament en la confecció del nou projecte.

Visites al president

Madrid, 27, 4'15 tarda.

Aquest matí han visitat al senyor Canalejas, al set del despatx de la Presidencia, l'alcalde de Barcelona, senyor Sostres, y una comissió de aspirants al Notariat.

Aquests anaven a sollicitar la promesa y favorable resolució de una instancia que tenen presentada demanant determinades concessions respecte a oposició.

El senyor Canalejas els ha ofert atenció en lo possible.

Les Corts de Cádiz

A dos quarts de set de la tarda se reunirà en el Congrés la Junta nacional organitzadora de les festes commemoratives de les Corts de Cádiz.

Presideix la Junta el comte de Romanones y a la reunió hi assistirà el quefe del Govern.

Els crèdits de Ultramar

Demà publicarà el «Diario Oficial» del Ministerio de la Guerra una disposició donant un pla de 6 mesos para que les comissions liquidadores despatxin els crèdits d'Ultramar encara pendents.

El primer d'octubre cessaràn aquests organismes en son comés, per encarrregar definitivament el ministeri d'Hisenda son despatx.

La triquinosis

Murcia. — Com a conseqüència de les defuncions per triquinosis un inspector de Sanitat ha denunciat les seves sospites al jutge.

Aquest ha ordenat que's practiqui la autopsia als cadàvers, en els que s'han trobat innumerables microbis de triquinosis.

Interrogat l'espòs d'una morta ha declarat que els embutits que ingerí procedien del comerç de Bernal d'un poblet proper a Palmar.

El jutge ha ordenat la clausura de dit establiment, posant guardia civil per a custodia.

L'alcalde de Murcia ha telegrafiat al de Barcelona indicantli que té coneixement de que en la capital catalana té un dipòsit d'embutits el curyer don Bernal, qui convenint la adopció de les mesures oportunes perque bé podrien ésser ab triquinosis.

Se censura a les autoritats que per consideracions a n'en Bernal han procedit ab evident calma en perjudici del veïnat.

Segueixen en estat de gravetat variats gatacs de triquinosis.

Gestions don Sostres. — Lo del descans dominical.

Madrid, 27, 5'15 tarda.

L'alcalde de Barcelona ha conferenciat ab els senyors Barroso y Canalejas para tractar, entre altres assumptes, dels incidents que han ocorregut a Barcelona ab motiu de l'aplicació de la llei del descans dominical.

Se censura a les autoritats que per consideracions a n'en Bernal han procedit ab evident calma en perjudici del veïnat.

Segueixen en estat de gravetat variats gatacs de triquinosis.

Gestions don Sostres. — Lo del descans dominical.

Madrid, 27, 5'15 tarda.

L'alcalde de Barcelona ha conferenciat ab els senyors Barroso y Canalejas para tractar, entre altres assumptes, dels incidents que han ocorregut a Barcelona ab motiu de l'aplicació de la llei del descans dominical.

Se censura a les autoritats que per consideracions a n'en Bernal han procedit ab evident calma en perjudici del veïnat.

Segueixen en estat de gravetat variats gatacs de triquinosis.

Gestions don Sostres. — Lo del descans dominical.

Madrid, 27, 5'15 tarda.

L'alcalde de Barcelona ha conferenciat ab els senyors Barroso y Canalejas para tractar, entre altres assumptes, dels incidents que han ocorregut a Barcelona ab motiu de l'aplicació de la llei del descans dominical.

Se censura a les autoritats que per consideracions a n'en Bernal han procedit ab evident calma en perjudici del veïnat.

Segueixen en estat de gravetat variats gatacs de triquinosis.

Gestions don Sostres. — Lo del descans dominical.

Madrid, 27, 5'15 tarda.

L'alcalde de Barcelona ha conferenciat ab els senyors Barroso y Canalejas para tractar, entre altres assumptes, dels incidents que han ocorregut a Barcelona ab motiu de l'aplicació de la llei del descans dominical.

Se censura a les autoritats que per consideracions a n'en Bernal han procedit ab evident calma en perjudici del veïnat.

Segueixen en estat de gravetat variats gatacs de triquinosis.

Gestions don Sostres. — Lo del descans dominical.

Madrid, 27, 5'15 tarda.

L'alcalde de Barcelona ha conferenciat ab els senyors Barroso y Canalejas para tractar, entre altres assumptes, dels incidents que han ocorregut a Barcelona ab motiu de l'aplicació de la llei del descans dominical.

que, deixant a salvo's furs de la llei, satisfassi del tot els interessos del comerç, que com ha exposat el senyor Sostres, sofririen greus perjudicis ab el tantament radical en diumenge, y les justes aspiracions de la dependència mercantil, para lo qual probablement el Govern delegarà en alguna autoritat de Barcelona, potser l'alcalde, para que's posi en relació ab els interessats d'una y altra part, y en el cas de que s'arribi a una fórmula de concòrdia serà acollida ab el beneplacit del Govern.

El senyor Sostres s'ha dirigit a la Direcció del Tresor para demanar que l'entrevin a la Sucursal del Banc d'Espanya de Barcelona monedes de 2 cèntims, que escassegen para certes transaccions a la capital de Catalunya.

Els expedients de quintes

El secretari de la Diputació de Barcelona, senyor Parés, ha conferenciat ab el ministre de la Guerra, para tractar d'alguns assumptes de quintes que interessen a dita Diputació.

El ministre de la Guerra no ha cregut de la seva competència la resolució que demana la Diputació de Barcelona, y ha passat els assumptes al ministeri de la Governació que's resoldrà lo més aviat possible.

La salut del Papa

Madrid, 27, 9'15 nit.

Un telegrama arribat avuy de Roma al ministeri d'Estat y enviat per nostre encarregat de negocis prop del Vaticà, diu que S. S. se troba molestat per un refredat, però no ofereix cap cuidat car li ha permès rebre en audiència a més de 60 persones.

Una planxa

Després d'haver fet ahir el senyor Canalejas calbes sobre l'atenció dels congressistes que havien d'acudir a Madrid el pròxim setembre ab motiu de la celebració del Congrés Interparlamentari, ara resulta que aquest any se celebra el sudit Congrés a Ginebra, segons s'acordà en l'últim celebrat.

Notes oficials

Segons notícies oficials, a Viver (Castelló) s'ha celebrat una manifestació nacional contra's consums, y a Santofa (Santander) s'ha conjurat la vaga de minaires.

Un projecte

L'alcalde de Madrid té ultimant un projecte d'aprofitament de les aigües fèals d'aquesta capital destinantse a regar.

La producció es de 70.000 metres cúbics diaris y el col·lector s'emplaçarà en els aires de la part alta d'Atocha, partida del par del Rey.

La zona que abarcarà la millora es de 3.000 hectàries.

El presupost de les obres se calcula en cinch milions de pessetes y el benefici anyal para l'Ajuntament en un milió de pessetes.

Dintre d'uns dies convocarà l'alcalde als principals banquers de Madrid els quals aportaran, ab les accions, constituintse en Societat Anònima, el capital, y l'Ajuntament la concessió.

En la colonia agrícola que's crearà s'emplauran captaires d'ofici.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

El projecte es ja conegut del Rey y del president del Consell de ministres, que's troba molt satisfet.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa

J. Marsons i fill

Barcelona 27 de març.

Sessió del matí

Operacions Queda

Interior fi de mes. 85.15 85.15 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Premi del cor

Grosses de compr

Alfons. 740 per 100

Isabel. 740 per 100

Unica i mitges uncs. 740 per 100

Quarta d'una. 740 per 100

Octava i 1/2 d'una. 740 per 100

Franco. 740 per 100

Lliures. 740 per 100

Sessió de la tarda

A dos quart de quatre tanca

GROSS

Madrid i places banc. 8 d. v. 0.30 % dany

Londres 50 dies. 2724 p

Paris 28 d. 2724 p

Deutes del Estat y del Municipi

Operacions Dinar Paper

Interior fi mes. 85.15 85.15 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Amort. 5 % fi de mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Amort. 5 % fi de mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Amort. 5 % fi de mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Amort. 5 % fi de mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Amort. 5 % fi de mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Amort. 5 % fi de mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Amort. 5 % fi de mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Amort. 5 % fi de mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Amort. 5 % fi de mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Amort. 5 % fi de mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Amort. 5 % fi de mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Amort. 5 % fi de mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Amort. 5 % fi de mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Amort. 5 % fi de mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Amort. 5 % fi de mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Amort. 5 % fi de mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. N. Espanya fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Orens fi mes. 87.50 87.50 p

Ac. F. C. Andalus fi mes. 87.50 87.50 p

Obligacions comptat

QUEDA

Dinar Paper

Nort Villalba a Segovia (4 %)

Esp. Alp. y Tar. (4 %)

Osc. a P. y alir. lites.

y mines St. Joan Abad. zar. N.

Tur. a Barba. y Fran. (2 1/2 %)

Med. Sar. Alac. A. A. (5 %)

S. B. (4 1/2 %)

S. D. (4 %)

F. C. Reus a Roda (2 1/2 %)

Alm. Val. y Tar. no adherides

Med. Zam. Or. Vigo, 1890.

Med. C. C. Portugal. 2 1/2 %

Vasch. Asturia, 2 1/2 %

C. General de Trans. (4 %)

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

C. Trans. St. Andree y ext.

Accions fi mes

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

F. C. Andalus. 87.50

Amort. 5 %. 87.50

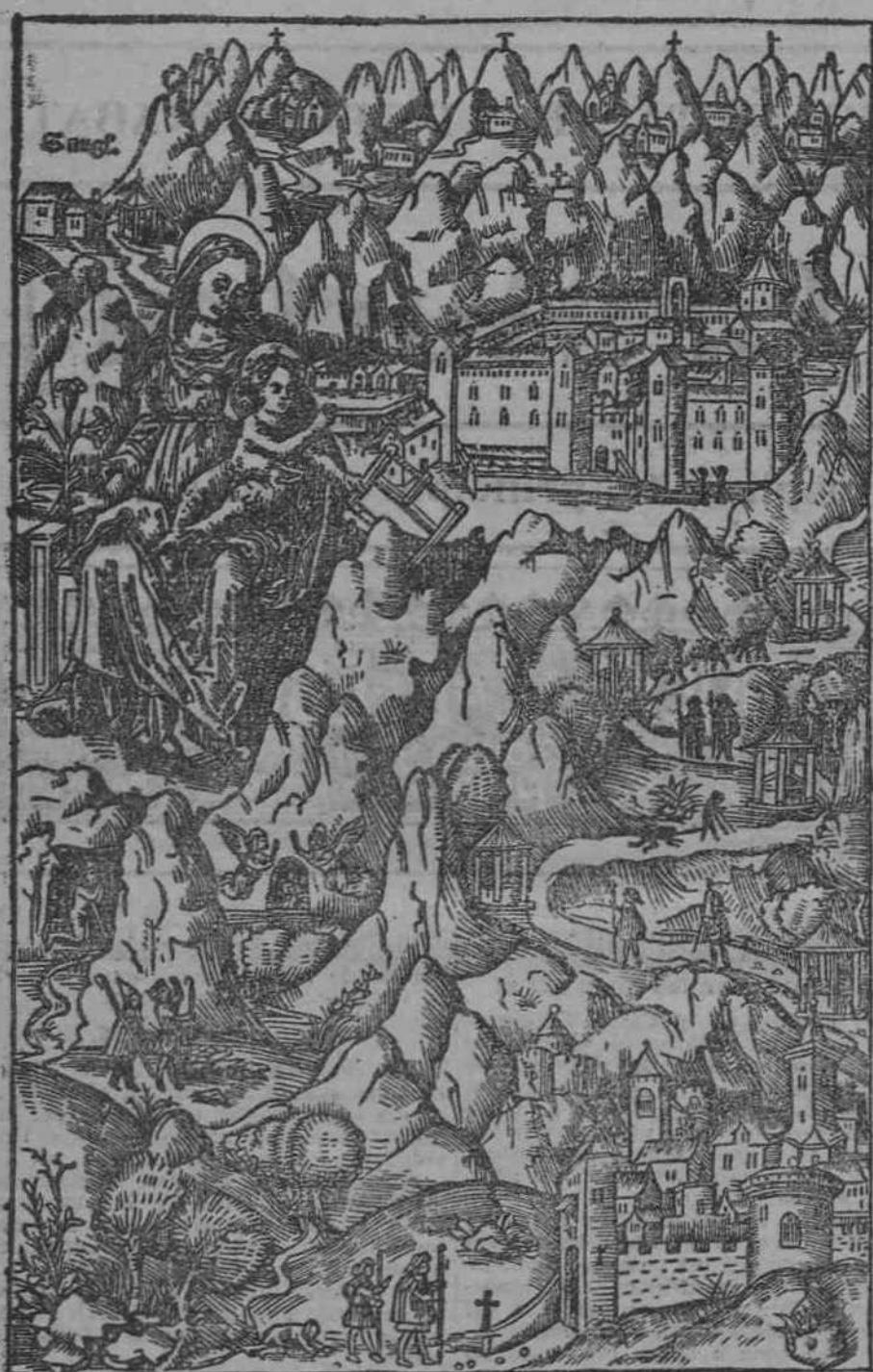
F. C. N. Espanya. 87.50

F. C. Orens. 87.50

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes.- Art antich y modern.- Pedagogia artística.- Museus y Coleccions.- Art nacional y extranger.- Curiositats barcelonines.- Ressenya de conferencies.- Exposicions locals y forasteres.- Llibres y Escoles. Noticias de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

119

Estampa de la Mare de Deu de Montserrat
Principis del segle XVI

Quelcom sobre grabat primitiu

La lectura del volum darrament publicat de la excel·lent «Revista de Bibliografia Catalana» que edita y dirigeix l'insigne i entusiasta rebuscador de nostra vella literatura don Jaume Massó y Torrents, m'ha suggerit l'idea de publicar unes quantes notes referents a bibliografia y historia del grabat primitiu. Un article del senyor Samper y Miquel, que dona curiosos datos y interessants observacions referents a la introducció de la impremta en nostra terra, article publicat en el citat volum de la dita «Revista de Bibliografia» y en el qual no puch deixar de trobar qualsevol coses innecessaries (que ara més que mai entenc que ben poch tenen que veure ab la impremta) me induïa a donar a conèixer algunes observacions que potser tinguin un interès y sempre una certa actualitat.

El grabat, que de totes maneres dona origen a la impremta y a la producció del estampat ab caràcters mòbils, no és més que la industrialització de l'obra del ornamentista dibuixant o escriptor, naixent espontàniament de l'emmotllat practicat desde la més remota antiguitat en la producció de terres cuites y de metalls fosos. D'aquí passa naturalment a la producció d'estampats sobre teixit, a fi d'estabir-ne la feina complicitat de produir motius ornamentals a diferents tons ab el teler, y simplificar una feina que per imitar la escultura a diferents tons feya el brodat, el pintor (algunes vegades) o el tapicer.

Els teixits estampats són ben antics. Hi ha tractadistes de la historia de la estofa que classifiquen certs teixits estampats o decorats ab motius de fusta com del segle XIII. Potser en això s'exagera la nota; puig que, per lo que he vist, no sembla pas prudent admetre tanta antiguitat als motius ornamentals que decoren tals teixits generalment de lli y algunes poques vegades de seda, donant motius per trepa ab fons generalment monocrom o d'un tò.

En nostres país s'han trobat alguns d'aquests teixits estampats servint de fons interior a caixetes de fusta de les que servien pera guardar grans o joyes. El motiu que més freqüentment se troba en ells és un sembrat d'estrelles del color del canem blanquejat, destacant sobre camper blau, devent atribuir al segle XV. Y com a referent a l'aquesta teixit val la pena de retreure una paraula que troch d'un inventari del altar de Sant Vicens de la Catedral de Vich, del any 1409, autoritat pels notaris Bernat Escayó y Pere March Poqui, en que s'legix: «Item l'altre pali de drap empretat de tinta ab son frontal», lo que sens dubte fa referencia a un indument d'altar d'un teixit estampat, que detrem considerar com a aborigen de les nostres tan vulgars indies.

Del teixit era natural que la estampació passés al paper originant la estampació. És molt possible que la primera manifestació del grabat sobre paper fos sin les imatges religioses o sin les es-

tampes, de les que els investigadors n'han trobat exemplars que semblen documentats y que ab rahó un dels més antics, un Sant Cristòfol, se fa datar de 1423, haventse creat una Mare de Deu ab quatre Santes, que porta una data que per més que hagi sigut llegida MCCCCXVIII, no fora pas ben estrany que degué éntendres 1458. Estudis moderns fan acostar altres produccions del gravat fins als carres anys del segle XIV y fins quelcom enllins de la segona meitat del segle. El d'hois Protat, motiu de fusta de noguera tallat ab habilitat suma, trobat anys enrera entre les runes d'un monastir francès, pot referirse bé a finals de la caorzena centuria.

Aquí, en nostra terra, creiem que s'hi conegué el grabat xilogràfic desde que començà el mil quatrecent. Regirant entre els antics inventaris vigents he trobat indicacions que esich convenint fons a referència a veritables grabats, ab tot y que la descripció no sia prou explicita pera parlar d'estampats; però s'ha d'entendre a quel mateix modo d'inventari y iguals frases s'usen encara en els inventaris del segle XVI, quan no hi ha cap dubte de que's tracta d'estampes grabades. Per no multiplicar cites, apuntaré la cinch documents més antics.

En un inventari de l'any 1403 referent als bens d'un tal Francesch Manyà s'hi llegeix: «el tros de paper pintat on es lo crucifix de Jesu Críst». En altre d'un barber, de nom Joan de Noguera, en 1420, se parla de que prop del lli hi havia: «un tros de paper on es pintada la verge Maria ab son fill e sant gabriel». Entre els bens que deixava el beneficiat Pere de Soler en 1424 s'hi menciona «el paper qui sia ficat als pareds de cambra on es lo crucifix de Jesu Críst e l'angel e altres ymages». El canonge Bernat de Puigbaco, en 1430, posseeia: «Un reatula pait de paper ab figura de la verge Maria», y l'anomenat Martí de Tonia, en 1441: «dos fulls de paper en que son pintades les ymages de la verge Maria quant fou coronada e de Sant Miquel».

Confirma l'existència de grabats oberts en justa una indicació que va sorprendre en un manual del notari vigatà Pere Arrigues, quan dona compte de que el Bisbe Jordi d'Ornós, el darrer dia de maig del any 1428 provehi la iglesia de Sant Esteve de Granollers de la Plana y l'anexa de Sant Julià de Vilatorrada, en la persona del preboste Jaume Andreu de Puig. Aquest, el dia 16 de juny de dit any, prengué possessió del seu carrech, y en la casa rectoral, entre altres coses hi trobà algunes cedulas de contractas stampades». Es natural que aludís a estampacions de motiu uniforme xilogràfic, tota vegada que en aquell any encara no consta se coneguessin els caràcters d'impremta mòbils.

Es natural que per aquestes dates se fessen correr ja les cartes de jugar estampades, adoptantse el grabat per simplificar la repetició d'uns tipus: fins acceptant que'ls anghips que's troben per açí desde finals del segle XIV, començaren per ésser fets a mà y pintats ab trepa, seguintse aquest sistema de colorir per tradició fins quasi als nostres dies.

El primer grabat català datat, conegut actualment, se troba conservat en la Biblioteca Nacional de Madrid. És una Mare de Deu del Roser firmada «Fr. Franciscus Domenech. A. uno d' (omique) S. alutis» 1488. Representa la Madona rodejada d'aureola y d'un rosari, que apar protegir un jove escorpió; més per dós sayons ab espases, havent-hi al costat oposat les representacions de Sant Vicens Ferrer angelolat, el Papa Innocenci VII, un Emperador y un Rey. Més amunt hi ha Santes Caterina y Eulària y dos àngels ab coronas. La distribució general d'aquesta paraula inferior de la lamina recorda la usada en els vells frontals romànics ab sa aureola amellada al mitg. Als costats d'això hi ha superposades les imatges de Sant Domingo y Sant Tomàs, y les de Sant Pere Martí y Santa Caterina de Siena. Més amunt, en tres faixes, hi hà'ls quinze misteris del Rosari.

Aquest grabat que demostra una tècnica experimentada y un coneixement perit de l'art del temps, no sembla pas fet a la fusta, sinó obert al aram, segons el procediment del perfil entallar, dintre del que per presió el paper

ne degué recullir la tinta. Fou reproduït y descrit pel senyor V. Rosell en la gran obra «Museo Español de Antigüedades» y novament publicat per don Mariñ Aguiló, en son «Cançoner», en un opuscul referent al Sant Rosari. Va publicarse també una copia en el nombre 42 d'aquesta FULLA ARTISTICA.

Els valencians creuen aquesta estampa raríssima deguda a un autor valencià, fentse forts en el fet de que en ella el Sant Vicens Ferrer hi ocupi un lloch principal; però's catalans, no sense rahó, poden convèncers de que's tracta d'una obra catalana y feta a Barcelona en el convent dominicà de Santa Caterina, tota vegada que les imatges de la santa verge y patrona de Barcelona y la titular de la casa dels freres predicadors barcelonins hi estan també figurades.

S'ha parlat moltes vegades al tractar del grabat primitiu. Parla de la estampa que sortí per açí arran de la mort del príncep de Viana, quan ab bons y mals medis se feya servir la memoria del fill de Joan II per mantenir l'agitació contra aquest monarca. Igualment se cita d'aquest segle XV una representació del Beà Ramon Lull. En la Exposició Universal de Barcelona de 1888, en la secció arqueològica hi figurà un grabat de la Mare de Deu de Montserrat, que aleshores va ésser descrit com el més antic que's coneixia, procedent de Teruel y de finals de la quinzena centuria.

Els impresors establerts a Catalunya foren sempre molt escassos en donar obres ricament il·lustrades ab grabats. El llibre més esplendídam y artísticament il·lustrat d'entre's catalans, és, sens dubte, el «Carcer d'amor», imprès a Barcelona per Joan Rosenbach en 1493, del que en dona noticia el Senyor y Miquel en la Revista de Bibliografia Catalana de 1902 al presentar l'exemplar únic que's troba en la Biblioteca del Museu Britànic de Londres y que reproduí en edició facsimil don Lambert Mata en quatre anys després, fent la edició l'Olivar, de Vilanova y Geltrú.

El mateix Rosenbach, en els llibres litúrgics que imprimí, senyaladament en el missal de Tarragona de 1493, no deixà pas de posarhi dres belles y minimes, al comens del canón, representant el Calvari y el Creador rodejat dels símbols evangèlics que no es inverosímil serviren com a estampa popular y de devoció, éssent aquestes de les que, pels seus assumptes, se troben més freqüentment al·ludides en els inventaris dels temps. La del Calvari troba la sense dubte en el Missal vigatà de 1496, imprès pels alemanys Giral Preus y Joan Luschnier. Això prova prou bé el cambi de possessor que tingueren molts molts per grabats, que no so's passaven d'un estamper a un altre, sinó que aquest se's compraven y reproduïen sense cap classe d'escrúpols.

S'ha acudit a enginyoses deduccions pera trobar el nom dels autors dels gràfics catalans del mil quatrecent. S'ha acudit a atribuirlos a n'algún natí per o fabricant de cartes de jugar, o a n'algún dels impresors, especialment al Nicolau Spindler (1477-1506); però per ara desgraciadament no's poden pas ben resoldre aquestes qüestions sempre intrínsecas.

De totes maneres, en Joan Luschnier per sa impremta de Montserrat dels dos anys darrers del segle XV, degué obrir el cuidat de fer obra clivx xilogràfics en fusta, que hem de creure catalans desde'l moment que portaven el segell o imatge de la verge filla venerada, tenint als seus braços el Jesús fent arar la serra ab que's dona forma característica a la santa montanya.

Sabem pel llibre del P. Méndez de diat a la tipografia antiga de nostra terra, els noms dels obrers den Luschnier en aquesta doble temporada d'estampar a compte dels benedictins, però de cap d'ells consta que fos tallista. És ben especial el fet de que l'impressor Pere Trinchera, a Valencia en 1498, publicàs una «Obra allaors del benaventurat lo senyor sant cristòfol» ab portada xilogràfica en que hi figurés la imatge de Montserrat.

Més tard, ab l'impressor Joan Rosenbach en 1518, se feu una nova tanda d'estampacions a Montserrat, haventse conservat noticia de que entre els treballadors hi havia un Joan Pere,

Grabat del missal vigatà de 1496 y del tarragonà de 1499

estampador y entallador; un Dionís, que's presum feyals adonors y lletres majúscules decoratives, y un mestre Joan de qui's diu que grabà una bona estampa de la Santa Patrona del monastir.

D'aquesta se'n coneixen alguns exemplars, haventse fet diferents edicions en el segle XVI. Després les lamine ab la santa imatge, aleshores devenguda famosíssima, se degueren imprimir a Lio, puix que entre's preus dels articles d'importació que devien pagar dret d'entrada en 1600, segons ordre dels diputats de Catalunya, s'hi mencionen els papers estampats de imatge de l'estampa de Nostra Senyora de Montserrat estampats a Lio.

Es que en veritat el segle XVI fou temps de gran decadència per nostra terra, puix que passat el període encara influït per goticisme, la industria dels estampers y sa anexa del grabat, com tot l'art, anà devalant, cayent fins al punt de que, pera fer quelcom de bó, devia acudir-se a fora, als impresors de Saragossa o de Lio. Per això, si en el segle XV els datos positius per la historia de nostre grabat no son pas en gran nombre, la miseria d'informació se fa més gran per la setzena centuria.

Joseph GUDIOL y CUNILL, Pbr.

En honor del Bisbe de Vich

El dia de Sant Josep, el clero del Bisbat de Vich, en homenatge al seu prelat, y ab motiu de sa festa onomástica, ofereix un exemplar monumental d'una hermosa carta-pastoral «Deu y el Cessars», que tan gran efecte produí en la opinió, mereixent les benediccions del Sant Pare.

Nosaltres, fent honor a la nostra PAGINA, reproduim avuy algunes de les planes d'aquest magnífic exemplar,

hont senyalats artistes hi han posat en cada plana un troc escultut de la seva obra, orlant aquell text sapientíssim, fruit de la preclara inteligencia del il·lustre prelat.

No ha sigut possible, malgrat el seu mèrit, reproduir aquí totes les planes; valgui pera quel lector pugui tenir una idea del seu valor artístic, la lista dels artistes que hi han dibuixat, ademés den Llimona, en Baixeras y en Vilas, tals com en Riquer, qui ha decorat hermosament cinch planes; la senyoreta Llusa Vidal, en Joan Vilas, en Mirabent, en Puig y Genís, en Comella y en Costa, de Vich; en Cuixart, de Manresa, y altres.

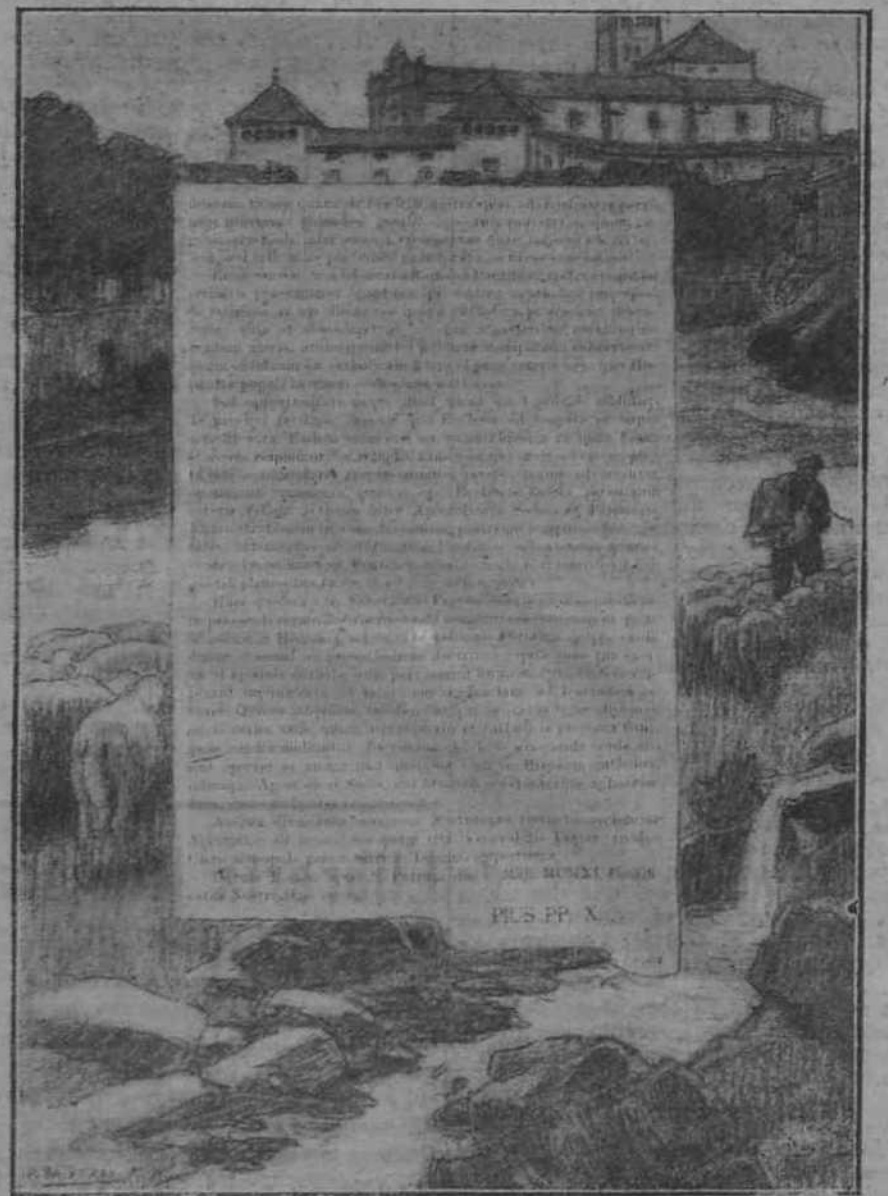
La coberta, que per manca d'espai, no reproduim, és una hermosa obra de cuir repujat, projectada y dirigida per l'eminent artífex J. Roca, y el magnífic treball d'enquadernació, obra que acreditaria per ella sola els tallers de la coneguda casa Subirana, tan justa i ment famosa per aquesta mena de troballs.

L'entrega de l'edició monumental de «Deu y el Cessars», tingué lloch el dia de Sant Josep al mati en el Palau Episcopal de Vich, assistinthi, ademés de la comissió de l'Homenatge, el Capítol, el Claustre del Seminari, delegació del rectorat y demés clero de la diócesis vigatana.

Feu ofrena al Prelat, en nom de tots, el canonge Culler, en un eloqüent discurs, al qual el Prelat correspongué ab hermoses paraules d'agraïment.

Vagi per la comissió de l'Homenatge l'elogi merescut per haver complert de manera tan falaguera per l'art nostre, el seu fi d'homenatge al doctor Torras y Bages, a qui els artistes no podem oblidar com a autor de les magnífiques planes de «La Lley de l'Art».

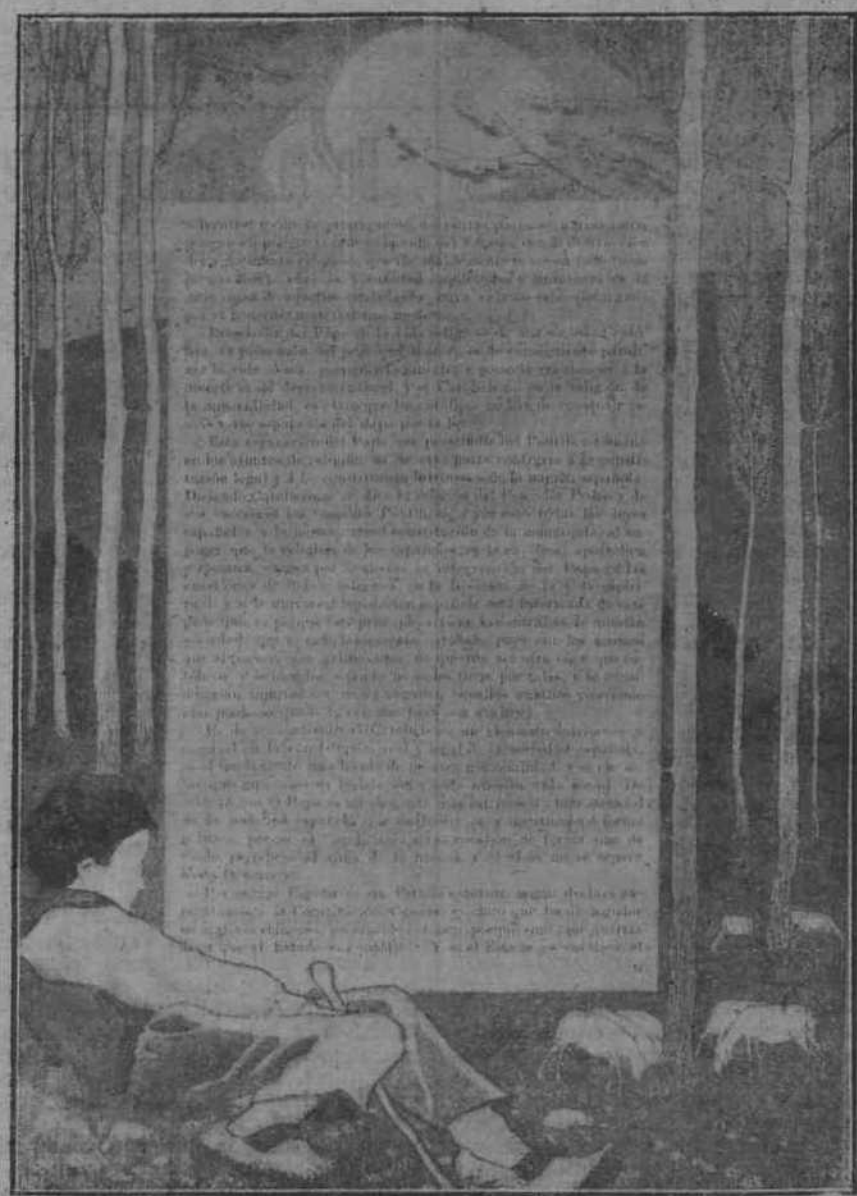
Aquesta edició monumental de la Pastoral del Bisbe de Vich, construïda, en veritat, un monument artístic, digne, desde aquest punt de vista, també, de to-

Dibuix den Dionís Baixeras, en una de les planes de la edició de la Pastoral «Deu y el Cessars».

Plana primera de la Pastoral del Dr. Torras y Bages, decorada per en Joan Llimona.

Oria den Darius Vilas, decorant una de les planes de la edició monumental de la Pastoral del Sr. Bisbe de Vich.

PRIMERA MEDALLA: BARCELONA 1907

TALLERES Carrer Sarrià, 88

Gran premi
Londres, 1907

Gran premi
Madrid, 1907

Gran premi
Saragossa, 1908

Gran premi
Venecia, 1908

Gran Copa
Venecia, 1908

Gran premi
Paris, 1903

Membre del Jurat
(Pera concurs)
Paris, 1909

ANTIGUITATS

P. REIG y FILL
MOBLES

Tallers:
CARRER UNIVERSITAT, 21
ARGÜELLES (Diagonal), 512 bis
DESPATX: PASSEIG DE GRACIA, 27 CASA FUNDADA EN 1852

GRAN FABRICA DE
PARQUETS MOBLES
ALTARS IMATGES
MOTILLORES PERA
MARCHS OBJECTES
D'ART PROPIS PE
RA REGALOS

SALONS: PASSEIG DE GRACIA 18
TALLERS: C. UNIVERSITAT 112

LA PINACOTECA
MARCHS Y GRAVATS
Carrer Cortes, núm. 644

Comers de Antiguitats
Francisco Llorens
Bou de la Plaça Nova, 9 y 11
BARCELONA

Compra y venda
d'Antiguitats
ANDREU MASSOT
LLIBRETERIA, 16

GALERIA
ROBIRA
Exposició
Permanent
de Pintures

Fernando, 59
- Barcelona -

Avants
Català
SAITIA
SEGURA S.C.
BARCELONA

Objectes d'Art :: Ceràmiques
:: Galeries d'Exposició ::
Corts, 615. - Telèfon 1848

Dobles
Artístics
BVSQVETS
Civitat: Barcelona

GRANS TALLERS DE FOTOGRAFAT

C. Murtra

Hospital, 49, principal - BARCELONA

MOSAICS E F ESCOFET & C
Marbres Pedras Fustas
Ronda Sant Pere 8
Construcció Decoració

tes les nostres llances, car en les magnífiques planes de paper Japó, els artistes han deixat impresos, ab la seva admiració al sab Preliat, els prestigis del seu art, d'una manera ben alta.

Les Exposicions

Quadres den Rusiñol

a can Parés

Al capçal del Saló Parés hi exposa aquesta setmana en Santiago Rusiñol, el mestre de les melancolies pictòriques, vuit totes de regulars dimensions, fruit d'escult de les seves darreres campanyes pictòriques, tant de les quals, segons tenim entès, han d'anar a l'Exposició de Madrid.

De l'art exquisit den Rusiñol no'n hem pas de dir res, car ben conegut y apreciat és del públic; ni res per altra part podríem dir que no s'hagués ja dit, entre justes y adonades llances.

Els seus encants pictòrics, ab totes les seves venerables fronsidats, ab totes les seves senyorívolas melancolies, ab tota la seva sabiduria pictòrica, son populars aquí y a tot Espanya, lo mateix que entre els públics estrangers, y res cal dir per evocar al lector la seva profunda poesia.

Consegüent, donchs, que ab aquesta exposició, en Santiago Rusiñol afirma els seus prestigis de mestre pintor y de poeta exquisit. En el seu quadre «Salzers», en el «Saló dels Reys Catòlics» d'Aranjuez, y sobre tot en el «Surtidor del jardí valencià», la poesia rusiñolesca hi canta encara ab la frescor de ses primeres estrofes.

Treballador infatigable en Rusiñol, per altra banda, si pocs perfeccions pot aconseguir ja dins la seva mena d'art, va encara sense fatiga ni desmay a cercar la enunciació artística pel bé dels seus poètics; y si un cop en ses totes ens hi retalla la silueta austera de les muralles gironines, en l'altre ens dona de nou una versió d'aquelles gloriotes d'Aranjuez, tan estimades pel pintor.

Innecessaris, donchs, els elogis a la seva obra, elogiemi aquesta activitat, mereixent, donchs, en la consagració un nom altíssim aquí, y entre'l públic escullit de Londres, que ab tants elogis va rebre la exposició celebrada l'any passat en aquella capital.

En tres grups ha dividit en Llaveries el veritable gabardí d'obres que constitueixen el conjunt de la exposició, el principal dels quals, format per les visions montserratines, dona an aquesta el títol escanyat de «La Montanya del Misteri».

Pas a pas, en les llargues y devotes excursions, en Llaveries ha resseguit tots els recons de la Montanya Santa, ara sorprenentment envoltada entre les vels suavisades de les rosades boires matinals, ara tocada per les daurades festes del sol de tardà, ara perduda entre les tranquil·les vaguetats de cap al tait, ara alcançant fantàstica danunt la blavor dels nocturns solemnes.

Ademés d'aquest cicle de les hores, hi ha el cicle dels llocs; aquí el corral Bernat, caminant demunt la pompa d'or, d'un nivell matinal, allí el misteriós caminoy florit d'herbetes santes, que serpenteja pels cingles puja a la cova del miracle; més enllà la cresta d'or, d'un dels penyaus que per ses ferides mil·lenàries deixa brostar la joia simple y asprina de les vegetacions; y així, seguint una per una la serie d'aquelles montserratines, tenim davant dels ulls tot l'encant de la Santa Montanya convertit en joia d'art, en festa pels ulls y per l'esperit.

Però quan deixem ab recança les obres de la «Montanya del Misteri», y us poseu davant dels cicles de Lloret y de Pollença, quan veyeu perlejar la seria y manvellada lluminositat de l'aigua marina botant contra els penyaus d'or de les asprines costes; quan contempleu les llunyanes blaves del nostre mar, jugant ab el sol magnífic de la tarda o ab la hermina tenue y suau dels dematins, us poseu totseguit a admirar els dos escapades y entre l'ànima serena y classica del mar y la enfiada romantica y misteriosa del altre, no sabreu pas ab quins quadros, perquè tots dos porten prou fort l'esperit, perquè tots dos donen als ulls els elegis purissims de la contemplació.

Per això després de vista la exposició den Llaveries reconeixem en ell que ademés d'un home de tècnica, d'un mestre d'ofici, hi ha un artista devot, contemplador de les bel·leses de la natura y la unitat d'aquests dos aspectes assolint mutuament es el millor elogi que's pot fer d'un artista.

En sa companyia exposa en el mateix saló del Fayans, la senyoreta Dolors Anglada, deixepia aprofitada del mestre aquarellista, però que se'ns revela més que aquarellista una agudíssima caricaturista a la manera delicada y femenina que ho son aquelles exquisides artistes angleses que omplen els bells llibres de contes de florides y rioleres exornacions.

Sentint així en els dibuixos de la senyoreta Anglada, trobantse una distinció ben notable, rememblem el convenciment de que hi ha en ella un temperament de decorador, un se dol de que sovint els temes de les seves caricatures sien qui sab si un xich massa vulgars.

Les il·lustracions d'alguns contes que exposa, diuen que en ella les nostres rondalles hi tindrien una bona illustració y que sense fugir del bell procediment de l'aquarella, tracta a la manera exquisida ab què'l tracta en algunes parts del seu bell dibuix «Cap y Cíen», podria venir a ocupar un lloch que queda buit entre les nostres artistes; o sia aquest d'illustrador de contes.

Atent a la seva edat primaveral encara y confiat ab les seves d'obres, el nostre estimat amic, l'eminent arquitecte don Joseph Puig y Cadafalch, fa donar la seva anunciada conferència sobre «L'Arquitectura», quarta de la serie organitzada per l'Associació Escolar Artística.

Assistit al acte una concurrència numerosíssima entre la qual hi havia nombroses senyores y senyors.

Començà el senyor Puig explicant com l'obra d'art arquitectònica es una obra lenta, iniciada per causes sovint perverses de les necessitats que donen la forma, la qual va perfeccionantse a ravers de les centúries.

En demostració de les seves explicacions, el senyor Puig feu passar per la sala de projeccions tots els antics models del temple grec fins a la perfecció del Parthenon; forma resultant de la depuració de varies generacions, a pesar de la qual se manifesta encara en tota la seva cruesa estructural.

Descriví el moment al·ludit de la civilització grega, al bell mitg de la qual tota l'obra dels artistes era la de depuració y no pas la d'invenció, com ara's creu que ha d'ésser l'arquitectura; car aquesta era aleshores, com tots els grans moments, una obra de raça, un resultat nacional com ho es la llengua.

Comparant els dos conceptes de l'arquitectura antiga y la moderna, digué que cal apreciar les diferències del un y del altre y el grau de perfecció artística alcançat per la primera que pot salvar tota la seva gran força en el perfeccionament de construccions arquitectòniques senzilles; cosa ben diferent de la que actualment esdevé, ja que en cada cas se cambien les formes que creixen, naturalment, les necessitats de la vida social moderna.

Seguí explicant com dels resultats arquitectònics d'aquestes depuracions va sorgir Roma, que no comprenent el veritable concepte arquitectònic de la civilització hel·lenica, aplica senzillament les formes estructurals pels creades com a decoració d'unes noves estructures a base de la volta.

D'aquest mateix concepte s'alimentà l'arquitectura del Renaixement. Y els palaus de Florencia, el Vaticà, les obres principals de la Renaixensa italiana van passar per la tela de projeccions, y en cada una d'elles el conferenciant va anar senyalant tots els elements del temple grec aprofitats com a elements d'exornació.

Així, digué'l senyor Puig—no es pas la veritable arquitectura, car en ella la exornació no es pas cosa separada de la estructura, sinó un resultat d'ella, com en el temple grec, y es el ver classicisme, no l'aplicació dels elements classicistes, sinó la repetició del classicisme estructural, encara que les formes, segons el moment social y les condicions de la naixença, sien tan diferents del temple grec com ho es Santa Sofia o una catedral gòtica.

Passà totseguit a descriure els dos moments de naixença de l'art bizantí y gòtic; instantis solemnes en la vida dels pobles produïts pels grans canvis ideològics, els únics que poden produir un canvi així tan notable de les formes.

Passaren a seguir per la tela de projeccions, fotografies y estructures dels temples bizantins y gòtics, organitzats arquitectònicament que's temps havien conegut y que, per tant, duyen nous problemes d'estructura a resoldre y que, ab tot y les grans diferències formals ab el temple classic, conserven el mateix procés fonamental.

Aquest, en conjunt y d'una manera sumaria, fou el tema desenvolupat pel Sr. Puig y Cadafalch, qui referent breument al moment actual de l'arquitectura, alimentada per tots els passats històrics, digna oblidat y abandonat veritable problema de la estructura, que es el que ha de donar fonament a les formes d'un veritable estil modern.

Aquí va acabar el seu parlament el senyor Puig, referent a la practica y nodrissims aplaudiments del públic y de bon nombre de professors de la Escola que assistien a l'acte.

Y la meua esperança va refermarse encara més, quan mossen respectables y sabis amics mossen Breni y Obermaier, me comunicaren la grata nova de que, per sa part, treballaven pera que la colecció Siret no sortís d'Espanya y vingués a formar part del nostre museu, únic mereixedor de tan digna distinció, pel creixent entusiasme que aquí professem a la ciencia antropologica prehistòrica y la confiança que tenim en lograr pera nosaltres aquest honor.

Així mateix m'invitaren a que treballés a fi de conseguir una atmosfera propicia, y la noticia publicada en LA VEU, el dijous passat, m'ha sorprès quan ja tinc fets alguns passos pera conèixer ab certesa y exactitud les condicions a que havem de subjectarnos pera ésser orgullosos possessors de tan ric tresor, de un valor sens parió en el món; perquè el enclos els misteris, fins ara no ben desentranats, de la vida d'aquelles races, vingudes Deu sab d'aquí y que deixaren tants rastres de una civilització relativament progressiva y ben desenvolupada.

Treballant de ferm pera que tan belles esperances tinguin realització. Els majors sacrificis que's calgui fer, res significaran davant de la consecució d'una gràcia que's valdrà la consideració del món enter, y l'agraïda veneració dels nostres fills, per tan inestimable y ric llegat.

Dr. J. MASSOT.
Barcelona 20-912

Conferència
del senyor Puig y Cadafalch

Estudis de R. Estivill

Attrauen la mirada del espectador, aquesta setmana a can Parés, sis o set petites notes de color den R. Estivill.

De primer cop fa l'efecte de que aquest artista, al qui suposem en plena florida joventut, recorda massa a n'en Joaquim Mir; y certament apreciant condicions de gran valor en les notes expressades, exquisides de colorista poch usual, un se dol de que'l jove pintor se deixi portar l'admiració a un dels casos més forts de la nostra pintura com es en Mir, al qui devem admirar profundament però may requirir.

El secret d'aquestes situacions d'fils en un jove artista, està en aquella màquina rusiniana que ve a dir: «Aprèn, aprèn bé l'ofici, que quan l'hagis après, si quedes portes a dins la sortida».

Y naturalment, sortint espontaniament, el mateix revelarà al pòpi artista la seva auto-personalitat, pun: de partida del seu camí, inici de la seva força.

Així sincerament exposem al senyor Estivill, a qui no coneixem, el nostre criteri y ho fem justament perquè les seves notes tenen un interès innegable.

Joaquim FOLCH Y TORRES.

De la colecció Siret

Les coses de prehistòria cada dia prenen més interès entre nosaltres, sens dubte, per l'afany de començar a fer treballs en una ciencia que en altres països ha arribat a adquirir gran volada.

An així hi ha contribuït en gran manera la formació del Institut d'Estudis Catalans, qui s'afanya formalment en estimular la publicació dels treballs fets fins ara, ajuda a fer aquelles exploracions no començades y contribueix a acabar aquelles empreses que, començades de temps, no s'han terminat encara, per escassetat de medis.

El creixent entusiasme que sentim per la ciencia paleontologica fa que's interessem en gran manera pera lograr nous descobertes; pera explorar les conegudes, y pera lluitar de la desaparició d'entre nosaltres aquelles coleccions que s'han format, poch a poch y ab la pacient constància pels vers de l'arqueologia prehistòrica.

Donchs bé; molt temps feya que sabia, per persona ben enterada, que l'afortunat investigador don Lluís Siret havia ofert al Govern de Madrid la seva colecció, que no té parió, d'objectes notabilíssims de les primeres edats del metall al S. E. de la Península Ibèrica, mitjançant vnes condicions ben acceptables, y que qualsevol que no fos el Govern de Madrid hauria acceptat sense tardança y ben agraït encara a la desinteressada esplendidesa del il·lustre senyor Siret. Y la coneixença de la negatiu del Govern de Madrid a acceptar la oferta, m'havia fet concebre la esperança de que la colecció Siret, ab un xich de bona voluntat, podria venir a parar a enriquir els museus de nostra ciutat, que n'es al mèl concepte, ben mereixedor, per haver sigut aquí l'hont fou promulgada la tasca, digna de tota lloanca, dels germans Siret.

jeccions, fotografies y estructures dels temples bizantins y gòtics, organitzats arquitectònicament que's temps havien conegut y que, per tant, duyen nous problemes d'estructura a resoldre y que, ab tot y les grans diferències formals ab el temple classic, conserven el mateix procés fonamental.

Aquest, en conjunt y d'una manera sumaria, fou el tema desenvolupat pel Sr. Puig y Cadafalch, qui referent breument al moment actual de l'arquitectura, alimentada per tots els passats històrics, digna oblidat y abandonat veritable problema de la estructura, que es el que ha de donar fonament a les formes d'un veritable estil modern.

Aquí va acabar el seu parlament el senyor Puig, referent a la practica y nodrissims aplaudiments del públic y de bon nombre de professors de la Escola que assistien a l'acte.

Y la meua esperança va refermarse encara més, quan mossen respectables y sabis amics mossen Breni y Obermaier, me comunicaren la grata nova de que, per sa part, treballaven pera que la colecció Siret no sortís d'Espanya y vingués a formar part del nostre museu, únic mereixedor de tan digna distinció, pel creixent entusiasme que aquí professem a la ciencia antropologica prehistòrica y la confiança que tenim en lograr pera nosaltres aquest honor.

Així mateix m'invitaren a que treballés a fi de conseguir una atmosfera propicia, y la noticia publicada en LA VEU, el dijous passat, m'ha sorprès quan ja tinc fets alguns passos pera conèixer ab certesa y exactitud les condicions a que havem de subjectarnos pera ésser orgullosos possessors de tan ric tresor, de un valor sens parió en el món; perquè el enclos els misteris, fins ara no ben desentranats, de la vida d'aquelles races, vingudes Deu sab d'aquí y que deixaren tants rastres de una civilització relativament progressiva y ben desenvolupada.

Treballant de ferm pera que tan belles esperances tinguin realització. Els majors sacrificis que's calgui fer, res significaran davant de la consecució d'una gràcia que's valdrà la consideració del món enter, y l'agraïda veneració dels nostres fills, per tan inestimable y ric llegat.

Dr. J. MASSOT.
Barcelona 20-912

Conferència
del senyor Puig y Cadafalch

Estudis de R. Estivill

Attrauen la mirada del espectador, aquesta setmana a can Parés, sis o set petites notes de color den R. Estivill.

De primer cop fa l'efecte de que aquest artista, al qui suposem en plena florida joventut, recorda massa a n'en Joaquim Mir; y certament apreciant condicions de gran valor en les notes expressades, exquisides de colorista poch usual, un se dol de que'l jove pintor se deixi portar l'admiració a un dels casos més forts de la nostra pintura com es en Mir, al qui devem admirar profundament però may requirir.

El secret d'aquestes situacions d'fils en un jove artista, està en aquella màquina rusiniana que ve a dir: «Aprèn, aprèn bé l'ofici, que quan l'hagis après, si quedes portes a dins la sortida».

Y naturalment, sortint espontaniament, el mateix revelarà al pòpi artista la seva auto-personalitat, pun: de partida del seu camí, inici de la seva força.

Així sincerament exposem al senyor Estivill, a qui no coneixem, el nostre criteri y ho fem justament perquè les seves notes tenen un interès innegable.

Joaquim FOLCH Y TORRES.

De la colecció Siret

Les coses de prehistòria cada dia prenen més interès entre nosaltres, sens dubte, per l'afany de començar a fer treballs en una ciencia que en altres països ha arribat a adquirir gran volada.

An així hi ha contribuït en gran manera la formació del Institut d'Estudis Catalans, qui s'afanya formalment en estimular la publicació dels treballs fets fins ara, ajuda a fer aquelles exploracions no començades y contribueix a acabar aquelles empreses que, començades de temps, no s'han terminat encara, per escassetat de medis.

El creixent entusiasme que sentim per la ciencia paleontologica fa que's interessem en gran manera pera lograr nous descobertes; pera explorar les conegudes, y pera lluitar de la desaparició d'entre nosaltres aquelles coleccions que s'han format, poch a poch y ab la pacient constància pels vers de l'arqueologia prehistòrica.

Donchs bé; molt temps feya que sabia, per persona ben enterada, que l'afortunat investigador don Lluís Siret havia ofert al Govern de Madrid la seva colecció, que no té parió, d'objectes notabilíssims de les primeres edats del metall al S. E. de la Península Ibèrica, mitjançant vnes condicions ben acceptables, y que qualsevol que no fos el Govern de Madrid hauria acceptat sense tardança y ben agraït encara a la desinteressada esplendidesa del il·lustre senyor Siret. Y la coneixença de la negatiu del Govern de Madrid a acceptar la oferta, m'havia fet concebre la esperança de que la colecció Siret, ab un xich de bona voluntat, podria venir a parar a enriquir els museus de nostra ciutat, que n'es al mèl concepte, ben mereixedor, per haver sigut aquí l'hont fou promulgada la tasca, digna de tota lloanca, dels germans Siret.

Passà totseguit a descriure els dos moments de naixença de l'art bizantí y gòtic; instantis solemnes en la vida dels pobles produïts pels grans canvis ideològics, els únics que poden produir un canvi així tan notable de les formes.

Passaren a seguir per la tela de projeccions, fotografies y estructures dels temples bizantins y gòtics, organitzats arquitectònicament que's temps havien conegut y que, per tant, duyen nous problemes d'estructura a resoldre y que, ab tot y les grans diferències formals ab el temple classic, conserven el mateix procés fonamental.

Aquest, en conjunt y d'una manera sumaria, fou el tema desenvolupat pel Sr. Puig y Cadafalch, qui referent breument al moment actual de l'arquitectura, alimentada per tots els passats històrics, digna oblidat y abandonat veritable problema de la estructura, que es el que ha de donar fonament a les formes d'un veritable estil modern.

Aquí va acabar el seu parlament el senyor Puig, referent a la practica y nodrissims aplaudiments del públic y de bon nombre de professors de la Escola que assistien a l'acte.

Y la meua esperança va refermarse encara més, quan mossen respectables y sabis amics mossen Breni y Obermaier, me comunicaren la grata nova de que, per sa part, treballaven pera que la colecció Siret no sortís d'Espanya y vingués a formar part del nostre museu, únic mereixedor de tan digna distinció, pel creixent entusiasme que aquí professem a la ciencia antropologica prehistòrica y la confiança que tenim en lograr pera nosaltres aquest honor.

Així mateix m'invitaren a que treballés a fi de conseguir una atmosfera propicia, y la noticia publicada en LA VEU, el dijous passat, m'ha sorprès quan ja tinc fets alguns passos pera conèixer ab certesa y exactitud les condicions a que havem de subjectarnos pera ésser orgullosos possessors de tan ric tresor, de un valor sens parió en el món; perquè el enclos els misteris, fins ara no ben desentranats, de la vida d'aquelles races, vingudes Deu sab d'aquí y que deixaren tants rastres de una civilització relativament progressiva y ben desenvolupada.

Treballant de ferm pera que tan belles esperances tinguin realització. Els majors sacrificis que's calgui fer, res significaran davant de la consecució d'una gràcia que's valdrà la consideració del món enter, y l'agraïda veneració dels nostres fills, per tan inestimable y ric llegat.

si enllestida una exposició de retrats y paisatges en una de les principals galeries de nostra ciutat.

La estètica en les gran urbs

Dies passats, en el Circol Conservador, el senyor Milà y Pl va donar una conferencia sobre la «Estètica en les gran urbs», en la qual se mostrà partidari de que l'embelliment de la via pública constituïx una necessitat social, com ho es el que aquest embelliment parteix d'un caràcter apropiat a la naturalesa y vida de la ciutat.

Es bo que aquest ideal de la bellesa pública prengui arrels entre les nostres gentes, deixant d'ésser cosa sois somniada per uns quants artistes, car l'embelliment de la ciutat no es sols obra del Municipi, sinó resultat d'un desitg col·lectiu, que dona a l'obra proposada un caràcter social, car en ella tots en general y cadascú en particular, hi devem pendre la nostra part.

Tapisos

En el Saló dels Gobelins, a Paris, se troba actualment exposada una superba tapiceria, de 46 metres quadrats, recent fabricada ab cartons del pintor Cormón.

Aquesta tapiceria està destinada al saló del palau dels ducs de Berry, a Bourges, que acaba d'ésser restaurat curosament en son primer estat per l'inspector general de monuments històrics de França.

La tapiceria es una obra veritablement admirable, y la composició den Cormón ha sigut elogiada com la més perfecta y de major originalitat decorativa que ha sortit de la paleta del pintor.

Una escola de dibuix a Ripoll

Llegim en el nostre confiare de Ripoll «El Pirineu Català»:

«L'Ateneu Enciclopèdic Ripollès inaugura ses tasques fundant una escola de dibuix, qual curs començarà el dia primer d'abril, iBé, molt bé! Com que avuy no tenim més espay, esperarem un altre dia a ocuparnos més extensament d'aquesta gran obra de veritable cultura.

Mentrestant, aquí va nostra entusiasta felicitació als joves ateneistes ripollencs.»

«Museum»

El número de febrer de la revista «Museum», dedica el nucli principal de les seves planes a la exposició de don Félix Mestres.

Se reproduïxen, d'una manera que acredita als tallers de la casa Thomas, nombroses obres de dit artista, a les quals acompanya un estudi crítich de don Manuel Marinelo.

Hi ha, ademés, un bell article del nostre estimat amic y col·laborador, l'eminent arqueòleg mossen Joseph Gudiol, y un altre de don Bonaventura Basgado, que acompanya belles obres de joventut barcelonina.

Tanquen el número algunes reproduccions de les darreres obres exposades per l'eminent paisatgista Ivo Pasqual.

Obsequi

A can Parés hi ha exposat un bell diploma degut al llapic exornat del conegut ornamentalista senyor Mirambet, que constitueix un tribut d'honor que la Comissió de la passada Exposició d'Art fa al que era aleshores alcalde accidental y president, don Joseph M. Serrallera.

Sota mateix, en una vitrina, hi ha exposat l'àlbum que's professors de Llotja dediquen també al senyor Serrallera, en gratitud del seu interès per la Escola, demostrat ab la instal·lació de les noves aules al Pabelló Central del Parch.

La coberta d'aquest àlbum es una obra magnífica, en cuïro repujat, dirigida pel notable decorador don Joseph Triadó, executada per la distingida artista senyoreta Adelaide Ferrer, y exornada ab bronzes modelats pel senyor Parera.

A dins ocupen les planes, precedides d'unes guardes, dibuix de la senyoreta Riis, dibuixos dels professors y ajudants senyors Fuxà, Montserrat, Soler Forcada, Rodríguez Codolà, Joseph Plantada, Borràs, Abella, Pallarès, Labarta, Aisina, Fontrodona, Urgell (M.), Urgell (R.), Salles, Vallmitjana (V.), Vallmitjana (A.), Tamborini, Calvo, Parera, Climent, Mestres, Mas y Fondevilla, Llavertas, Vacarisses, Triadó, Vega y March, Tiberio Avila, que hi té un dibuix efectuat per ell mateix, que es una dona nuda ab un cant y un lleterero que diu «Eva antes de romperse el cantar»; Joan Riera, Orduña, F. García, Guait y altres que no femur o no s'enten bé el nom.

En conjunt, es una obra digna del professorat de la nostra escola de Belles Arts, que fa molt honor al senyor Serrallera.

Pintura decorativa

L'Academia de Dibuix y Pintura del Ateneu Obrer del tercer districte (Casador, 4, principal), dirigida per en Francesch Lleyrà, obre un concurs d'ensenyament gratuïta de pintura decorativa dividida en la practica de dibuixar y pintar tota mena de retols, cartells y

anuncis, ornamentació en tots els estils flor y usual de la figura.